

Izbaja vsak dan zjutraj razvom v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1.—, lanskoletne 2.—; mesečna naročnina Din 20.—, zlatinsko 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 90-70, 80-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-08. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta 51. tel. 20-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. šek. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 40

Ljubljana, sreda, dne 18. februarja 1931

Leto II.

Grof Romanones, voditelj španskih liberalcev, ki je povzročil demisijo vlade generala Berenguera.

Zdravje Nj. Vel. kraljice

Beograd, 17. februarja. AA. Poročajo iz Bukarešte, da je stanje zdravja Nj. Vel. kraljice zelo dobro in da se nahaja njeno Veličanstvo na potu popolnega ozdravljenja.

Razdelitev daru Nj. Vel. kralja in kraljice

Zagreb, 17. februarja. K. Danes je začel socialni odsek mestnega načelstva deliti podporo 50.000 Din, ki jo je poklonil Nj. Vel. kralj za časa svojega bivanja v Zagrebu zagrebškimi siromakom. Na socialni urad so poklicali 120 mestnih siromakov in razdelil med nje po 100, 150 in 200 Din. Kar bo ostalo od 50.000 Din, bodo izdali za obleke, ki jih bo dobilo 50 siromakih dečkov in 50 deklic.

Povratek dr. Korošca v Beograd

Beograd, 17. februarja. K. Včeraj dopoldne je prispel iz Slovenije v Beograd bivši ministrijski predsednik dr. Anton Korošec. Na beograjski univerzi bo začel svoja predavanja o združevanju v II. semestru. Za njegova predavanja vlada v Beogradu veliko zanimanje.

Francosko odlikovanje Jugoslovana

Beograd, 17. februarja. I. Predsednik francoske republike je odlikoval z redom častne legije g. Djoka Čurčina, glavnega tajnika industrijskih korporacij.

Poljsko odlikovanje našemu trgovinskemu ministrstvu

Beograd, 17. februarja. AA. Minister za trgovino in industrijo dr. Juraj Demetrovič je sprejel davi s strani poljskega poslanstva v Beogradu diplomu velike nagrade (grand prix) ter poljsko državno odlikovanje za naše ministrstvo za trgovino in industrijo kot razstavljalca na mednarodni razstavi za promet in turizmo v Poznanju leta 1930.

Mednarodna konferenca o gospodarski krizi

Washington, 17. februarja. AA. Uradno poročajo, da se Združene države udeležijo spomladanske mednarodne konference, ki bo razpravljala o gospodarskih problemih Evrope in o veliki krizi, ki je nastala po rešitvi vprašanja nemških reparacij.

Kemal paša obišče balkanske prestolnice

Sofija, 17. februarja. n. Kakor piše »Pladnes«, potrjujejo v Carigradu vest, da bo predsednik turške republike Mustafa Kemal na spomlad nastopil potovanje po balkanskih prestolnicah. Najprej poseti Bolgarijo, kjer bo gost kraljevske dvojice. Nato pa odide v Atene.

Sprejem generala Balba in tovarišev

Rim, 17. februarja. AA. Listi priobčujejo podrobnosti o pripravah za triumfalni sprejem generala Balba in letalcev, ki so preleteli južni Atlantski ocean. Letalce bosta sprejela v posebnih avdijskih italijanski kralj in predsednik vlade, 21. t. m. bo v cerkvi Santa Maria degli Angeli maša zadušnica za letalce, ki so se pri tem poletu ponesrečili.

Poset madjarskih gospodarstvenikov

Beograd, 17. februarja. AA. Na pobudo pred kratkim ustanovljene madjarsko - jugoslovanske trgovinske zbornice poseti v začetku prihodnjega meseca skupina madjarskih gospodarstvenikov našo državo. Namen tega poseta je seznanjanje z našimi razmerami, kar naj služi okrepljenju zvez med kraljevino Jugoslavijo in Madjarsko.

Poostritev politične napetosti na Španskem

Sanchez Guerra vrnil kralju mandat za sestavo vlade - Nova posvetovanja s politik
Vojaški krogi za proglašitev obsednega stanja

Madrid, 17. februarja. d. (Havas) Sanchez Guerra je odložil svojo misijo na sestavo vlade.

Madrid, 17. februarja. d. Sanchez Guerra je kralju priporočil, naj poveri sestavo vlade Melquiadezu Alvarezu.

Madrid, 17. februarja. d. Sanchez Guerra se je najbrže zato odločil opustiti poskus sestave vlade, ker je Alvarez za svojo udeležbo v kabinetu stavil take pogoje, ki povzročajo velike težave za nadaljna pogajanja. Pristal bi na sodelovanje v vladi samo tedaj, če Romanones in Garcia Prieto ne bi bila sprejeta v vlado.

Madrid, 17. februarja. d. Kralj Alfonz je zopet začel razgovore zaradi sestave vlade in je pozval k sebi Romanonesa.

Pariz, 17. februarja. d. Dopisnik »Journala« je javil danes dopoldne iz Madrida, da je kralj Alfonz pristal na podpis listine, ki bo objavljena in s katero se slovesno obvezuje, da do odločitve ustavotvorne narodne skupščine opusti vsako vladno delovanje. Vzdržal se bo vsakega vplivanja na izbiro ministrov, na njih izmenjavo in bo tudi opustil izdajanje vsakih dekretov in naredb.

Madrid, 17. februarja. d. Položaj se je zaostрил zato, ker se je artiljerija, katere

glavni stan je Getafe pri Madridu, baje v korist kralju uprla. Nadaljna poročila pravijo, da je bila vstaja na lep način pomirjena. Vstajo je povzročil nesporazum. V Madridu je vse mirno.

Pariz, 17. februarja. AA. Od španske meje poročajo, da so uvedli v Španiji najstrožjo cenzuro. Iz Madrida poročajo, da se pripravlja pod vodstvom generala Sara vojaški puč v korist kralja. Proglašeno ho baje obsedno stanje. Republikanski voditelji bodo zato najbrž proglasili splošno stavko.

Pariz, 17. februarja. AA. Havas poroča iz Madrida: Nocoj je v nekem madridskem predmestju razsajala skupina vojakov. Na kraj izgrede je prispela takoj meščanska garda, ki je s pomočjo policije napravila red. Vojaške oblasti so takoj poslale potrebna ojačanja policiji. Ti ukrepi so izzvali mnenje, da gre za veliko akcijo, toda novinarji in veliko radovednežev, ki so prišli v predmestje, kjer so vojaki razsajali, so se mogli prepričati, da je šlo za navadne izgrede.

Madrid, 17. februarja. d. (Agencija »Fabra«). Kralj je sprejel danes liberalna voditelja grofa Romanonesa in Alhuzemasa,

ki sta bila oba prej ministrska predsednika. Grof Romanones je dal novinarjem tole izjavo:

»Vem že, da je Sanchez Guerra vrnil svoj mandat za sestavo vlade; kajti on kot desničar ni mogel med pristajši levece dobiti nobenih sodelavcev. Kralj je vse storil, kar je mogoče, ko je Guerri naročil sestavo vlade, ki naj bi sklicala ustavotvorno skupščino. Kralju ni torej mogoče prav nič očitati.«

Agencija »Fabra« dostavlja k tej vesti, da je ta izjava značilnost današnjega zgodovinskega dne.

Madrid, 17. februarja. d. O nadaljnjem razvoju krize vlada popolna nejasnost, sodo pa, da bo kralj sledil nasvetu Guerre in bo poveril sestavo vlade voditelju reformistov Alvarezu, ki stoji bolj na levo ko Guerra, že na meji med monarhisti in republikanci. Kralj upa, da se bo Alvarezovemu vplivu posrečilo republikance in končno morebiti tudi še socialiste pripraviti do udeležbe v vladi. V desničarskih krogih pa nasproti temu zagotavljajo, da se kralj Alfonz prejšnjemu odločno brani ustreči zahtevam levih, in da misli na postavitve novega direktorija.

Rezultati fašistovske šolske politike v Trstu

Kljub namnožitvi prebivalstva je število šolskih otrok padlo po vojni za 30 odstotkov

Trst, 16. februarja. v. Vprašanje posočanja ljudskih šol v Trstu je postalo zelo pereče. Baš te dni so izšli statistični podatki o ljudskih šolah in šolskih otrocih v letu 1930. Razen privatnih so vse tržaške ljudske šole v rokah tržaške občine. V letu 1912-13 je bilo v Trstu in okolici 29 občinskih šol s 424 razredi. V poslednjem času je število občinskih šol naraslo za tri, število razredov pa na 531. V letu 1912-13 je bilo v Trstu preko 28.000 šolskih otrok, lani pa le 22.150. Ta razlika pa postane še vse bolj velika, če upoštevamo, da je štel Trst 1913. leta 242.000 prebivalcev, lanske leto pa okrog 255.000, in da je v poslednjih letih umrljivost otrok zelo padla, tako da pride sedaj n.

pr. na tisoč prebivalcev povprečno več otrok nego pred osemnajstimi leti. Ker se je število prebivalstva in šol povečalo, je nazadovale število šol otrok za okrog 30%.

»Il Popolo di Trieste«, ki je vedno napadal jugoslovansko prebivalstvo v Italiji, češ da je nekulturno in barbarstvo, sedaj naenkrat pripisuje to znižanje števila šolskih otrok izselitvi večjega števila slovenskih družin iz Trsta in okolice. Po trditvi tržaškega glasila se je v zadnjem času iz Italije priselilo mnogo Italijanov v Trst. Ti italijanski priseljenci so povečali število tržaškega prebivalstva. Njihovi otroci pa — sodeč po fašistovskem glasilu — v vse manjšem številu posejajo ljudske šole. Ker se je od l. 1913. do danes število

tržaškega prebivalstva povečalo za 13.000 duš, bi moralo tudi število šolskih otrok narasti. Toda padlo je. »Il Popolo di Trieste« je priznal, da dokazujejo statistični podatki, da so otroci slovenskih staršev vse bolj obiskovali šole nego italijanski otroci, da so bile torej njegove psovke o nekulturnih in barbarjskih Slovencih le ordinarne krilatice fašistovskih šovinistov.

Tržaško fašistovsko glasilu zaključuje svoj članek z vzklikom, da Trst ne sme izgubiti primata, ker se je doslej vendar le lahko ponašal, da ima izmed vseh italijanskih mest najmanj analfabetov.

Vsekakor priča padanje števila šolskih otrok o kulturnem nazadovanju Trsta pod fašistovskim režimom.

Nova Mac Donaldova zmaga v parlamentu

Predlogi konservativcev odklonjeni s 30 glasovi večine

London, 17. februarja. n. V spodnji zbornici je bil sprejet predlog, da se fond za podporo brezposelnih zviša na 20 milijonov funtov, kar je v našem denarju 5 in pol milijarde dinarjev. Odklonjena pa sta bila konservativna protipredloga, da naj se da v ta fond samo 10 milijonov funtov, z 251 glasovi proti 220 in da se prehodni čas za podpore brezposelnim zniža od 6 mesecev na tri, z 251 glasovi

proti 218.

London, 17. februarja. n. Vodja konservativcev Baldwin je včeraj govoril v radiu o težavah, v katerih se nahaja angleška industrija. Posebno je naglašal, da uvoz v Anglijo narašča, izvoz pa vedno bolj pada. Temu so po Baldwinovem zatrdanju krive laburistična politika in liberalna načela svobodne trgovine.

»Kriza madjarske politike in madjarske države«

Stališče nove kmetske stranke na Madjarskem

Budimpešta, 17. febr. n. Novo ustanovljena kmečka stranka je imela svoje prvo zborovanje, ki ga je otvoril Balint. Na zborovanju je govoril Gustav Sall, ki je dejal, da obstoji kriza ne samo madjarske notranje politike, parlamenta in režima, temveč celo kriza madjarske države. — Kmetom je treba pomagati, ker so preobremenjeni z davčninami. Kmetje danes ne živijo več od svojih dohodkov, temveč

od svojega imetja. V krizi je danes trgovina, industrija in državna blagajna. Tudi če bi vlada hotela, ne bi več mogla rešiti krize. Govornik je zahteval, da naj se razpišejo čim prej volitve in se uvede tajno glasovanje. Nova vlada pa bi morala izvajati novo politiko. Govoril je še proti prostozidarjem, naglašajoč, da je politika kmečke stranke protivna politiki prostozidarjev.

Krvava stavka v Milanu

Milan, 17. februarja. n. V tovarni svile Cacci- vie so delavci začeli stavkati, ker se jim je znižala plača za 25 odstotkov. Ko je na poziv ravnateljstva tovarne prišlo v tovarno več tovornih avtomobilov z oboroženo milico, so jih delavci začeli bombardirati s kamenjem. Šele ko so prišli karabinerji in začeli streljati, jim je uspelo vzpostaviti red. Mnogo delavcev je bilo več ali manj hudo ranjenih. Aretiranih je bilo preko 30 oseb.

Načrti za poslopje PAB

Beograd, 17. februarja. n. Danes so v združenju jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov izložili skice bodočega palače privilegirane agrarne banke. Enega izmed načrtov komisija ni mogla sprejeti. Banka bo na podlagi odkupljenih skic dala izdelati definitivni načrt. Med predloženimi skicami je tudi skica ljubljanskega arhitekta g. Vinka Glanza, ki je predložil elipsasto skico. Njegovega načrta pa komisija ni docela odobrila. Njegovo skico so nagradili.

Naši novi častni konzuli

Beograd, 17. februarja. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog notranjega ministra so s soglasjem predsednika ministrskega sveta imenovani za častne konzule naše kraljevine: v Luksemburgu Gaston Diderich, v Cannesu zdravnik Marcel Lebouche, v Rigi pa trgovec Henrik Rajselberg.

Beograd, 17. februarja. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog zunanjega ministra je s soglasjem predsednika ministrskega sveta imenovan za častnega generalnega konzula kraljevine Jugoslavije v Liegeju Joe Hock, odvetnik v Liegeju.

Bivši minister Trifunović v avdienci

Beograd, 17. februarja. I. Danes popoldne ob 17. uri je Nj. Vel. kralj sprejel v avdienci ministra na razpoloženju Filipa Trifunovića.

Imenovanja na ljubljanski univerzi

Beograd, 17. februarja. I. Z ukazom Nj. Vel. kralja so bili na predlog prosvetnega ministra imenovani: na pravni fakulteti univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani za docenta I-6 dr. Joso Jurković, dosedanjí tajnik tehnične fakultete, za docenta I-6 dr. Ivan Tomšič na tehnični fakulteti, za docenta I-6 dr. Ladislav Guzelj, dosedanjí asistent I-8, za docenta I-6 inž. Milan Fakin, dosedanjí asistent I-3, za docenta I-6 na bogoslovni fakulteti dr. Alojzij Odar. Pri Narodnem gledališču v Ljubljani je napredoval član tega gledališča Alojzij Drenovec iz II-3 v II-2.

Krst parnika »Kraljica Marija« odgoden

Beograd, 17. februarja. AA. Uprava Jugoslovanskega Lloydja nas naproša, da objavimo: Svečanost posvetitve novega velikega parnika Jugoslovanskega Lloydja »Kraljica Marija« je odgoda na nedoločen čas. Dan posvetitve se pravočasno objavi.

Še večji tempo razvoja

Ko je nastala Jugoslavija, je bila njena bilanca na kratko ta: Vsi Jugoslavlani so jo hoteli in za njen nastanek žrtvovali sto in stotisoče življenj in pretrpeli tudi največje pomanjkanje in gorje. Vsi Jugoslavlani pa so tudi spoznali, da je Jugoslavija edino jamstvo za njih svobodo in je zato združenje nujen postulat volje po svobodnem življenju. Ta velika moralna sila je pretvorila jugoslovansko bilanco v aktivno, kajti sicer v materijalnem pogledu je bila bila ca Jugoslavije ob njenem nastanku pasivna in le z ozirom na latentne sile Jugoslavije aktivna.

Toda te sile je bilo treba šele prebuditi in jih usposobiti za izkoriščanje. Obenem pa je bilo treba tudi vse zamujeno nadoknaditi in vrhu tega še zaceliti težke rane, ki jih je vsekala vojna in teh ran ni bilo malo, saj je bil skoraj ves vzhodni del države opustošen od vojne, na zapadu pa cele pokrajine tako zamenjane, da so tudi bile še pasivna postavka. Vse to doseči, je bil na kratko jugoslovanski program ob nastanku Jugoslavije in ta program je bil tako ogrožen in tako silno velik, da bi imeli čez glavo dela, če bi se na kratko vsi sporazumeli in v največji slogi in v največjem tempu delali in samo delali. V resnici pa smo mnogo manj delali, ko pa se s tem večjo vneto prepirali. Nekateri so sicer trdili, da imajo ti prepri nekak zdravega v sebi, ker da povzročajo zdravo tekmo. Toda to je bila le pobožna želja, ker dejansko so nas ti prepri tako ovirali, da smo za prazna gesla izgubljali toliko časa, da ga za delo sploh nič ni preostalo. Naravna posledica vsega tega je bila, da nismo tako napredovali, kakor bi mogli in hoteli, to pa je zopet rodilo nezadovoljstvo, da je prestajala dobra volja. Eno zlo je rodilo drugo in če ne bi bili gospodarski pomoči Jugoslavije tako močni in naši ljudje tako delavni in skromni, bi v kaos strankarskih borb že davno moralo vse propasti.

Nato je prišel odrešilen dan, ko je s 6. januarjem padlo strankarstvo. Toda padlo je popolnoma na zunan, na znotraj pa je vsaj v začetku še močno obstojalo. Vsled energičnih izjav vlade in njenega smotrenega dela pa je začelo polagoma padati tudi na znotraj, a ne v onem tempu, kakor bi moralo. Nekateri pač še vedno niso mogli dojeti pravega vzroka, ki je privedel do 6. januarja in zato so še vedno mislili, da ni vse skupaj tako čisto zares. Pa je popolnoma zares in mora biti tako, ker pomeni 6. januar ekonomije dela.

Ne gre, da tratimo sile s tem, da vsak dela in vleče na svojem koncu. Prevelike so naloge, ki jih je treba izvesti, da bi smeli vsakdo po svojem ugibati in delati. Ni naša naloga samo to, da gospodarsko obnovimo in osamosvojimo vso državo, temveč naša dolžnost je, da tudi moralno prerodimo ves narod. Vojna je omajala vso moralno in morda je to njena največja posledica. Samo čitajte nedeljsko kroniko, ko pada samo v Sloveniji na eno samo nedeljo po več smrtnih žrtvah zaradi pretepov in pobojev. Vsak ponedeljek in nedeljo zvečer imajo po vseh bolnicah polno dela, da zašijejo rane, ki jih je vsekalo nož surovežev in pretepačev. Kdor količaj ljubi svoj narod, bo iz vsega srca delal na to, da se ta žalostna nedeljska kronika neha, da se izvrši moralni preporod naroda. Je že skoraj skrajni čas, ko se to sploh more doseči.

Kadar pa so pred nami tako velike naloge, tedaj se ne sme izgubljati nobena sila, tedaj mora drug drugega v delu podpirati. Zato je potrebno složno delovanje in zato je nedopustno, da stoji še vedno nekateri ob strani in se čutijo kot neka posebna skupina. Nimamo ne tega časa, ne tega bogastva, da bi smeli vsako stvar delati dvakrat, temveč vsi moramo delati po enem načrtu in v zvezi po eni disciplini. Drugi narodi, ki nimajo rešiti niti približno enako tako velikih nalog ko mi, so že davno stopnjevali tempo svojega razvoja. Mi, ki smo za njimi zaostali, moramo tempo svojega razvoja še bolj stopnjevati, da ne zaostanemo za njimi, temveč da jih še dohitimo. Vse svoje sile moramo do skrajnosti nategniti in v par letih dovršiti to, za kar bi drugi potrebovali desetletja. Da govorimo konkretno: Če smo spoznali, da moramo zboljšati svoje ceste, potem moramo to storiti, pa naj bodo potrebne še tako visoke žrtve. Toda v začetku je treba potrpeti in tudi skrbeti svoje potrebe, da je

Nova svetovna konferenca o žitu

Konferenco organizira mednarodni institut za poljedelstvo — Pripravljani sestane sklicin za 26. marca t. l.

Beograd, 17. februarja. AA. Mednarodni institut za poljedelstvo v Rimu priredi novo svetovno konferenco za žito kot nadaljevanje konference iz maja 1929. Da se predhodno proučijo vsa vprašanja z ozirom na to svetovno konferenco, je sklical institut za 26. marca pripravljajalno konferenco, na kateri se bo razpravljalo o vprašanjih, s katerimi se bo konferenca bavila, ter pregledal material in se stavili predlogi. Konferenca bo razpravljala o sledečem programu:

1) mednarodna organizacija kmetijske

produkcije,

2) organizacija mednarodnega agrarnega kredita,

3) mednarodna organizacija trgovine z žitom.

Vsi delegati in vse države lahko pri vsaki točki stavijo svoje predloge in vprašanja. V zvezi s konferenco bo dalje 20. marca ob 10. dopoldne predhodni sestanek strokovnjakov, ki bodo proučili dnevni red. Kot jugoslovanski delegat bo prisostvoval s strani delniške družbe za izvoz kmetijskih pridelkov g. L. Gottlieb.

Nemška politika - gre bolj na levo

(Od našega dunajskega rednega dopisnika)

Po vrnitvi bivšega kancelarja dr. Schobra in sedanega podkancelarja se je opazilo čudno, nenaravno kolebanje nemške zunanje politike. Ze za časa zadnje vlade Seiplove je bil nastal v parlamentu velik kraval radi Mussolinijeve manjšinske politike. Na stvarna izvajanja patra Kolba se je bil oglasil celo Seipel sam ter je ostro udaril v protilaško struno. — Mussolini je odgovoril z odpoklicom poslanika Auritija in pa z — vetom proti novemu avstrijskemu državnemu posojilu. — Naravno, da je Seipel, ki je nujno iskal posojilo, moral pasti. Po malem intermezzu je prišel na krmilo kot edini rešenik Avstrije — dr. Schöber. Takrat je tudi heimwehrovsko gibanje šlo v klasje. Dva meseca po Schöberovem prihodu je poslal Mussolini znane svoje novinarske eksponente na Dunaj v Donawitz, kjer so se sukali okoli heimwehrovskih voditeljev, na kar je Mussolini svoj »veto« preklical, a kmalu potem je dal svojim zastopnikom v Haagu navodila, da krepko podprejo Schöbera. In res je ta dosegel vse, kar je hotel, opustil je Avstrijo vseh reparacij in plačil, ki jih je bila dolžna v visokih svotah tudi našim državljanom. — V zahvalo je šel Schöber v Rim, a na to še v Berlin, da je potlačil tamošnje merodajne kroge zastran očitane mu »tajne pogodbe s Italijo«.

To tajno pogodbo so sicer tajili, ali žal le prekmalu se je pokazalo, da očitana niso bila neutemeljena. Začelo je prečudovito koketiranje fašizma s heimwehrovci, hakenkrajclerji in stahlhelmovci, sploh z nemškimi ultranacionalnimi krogi na eni strani, na drugi pa v Avstriji in Nemčiji skoro popolno zatišje zaradi bridkosti Nemcev na južnem Tirolskem, — kakor da so se vadili v Rimu za kožo te nemške manjšine, ki naj bi bila višjim interesom žrtvovana. — Skratka: vsa propaganda za južni Tirol je prenehala. Tirolski »Andreas Hofer Bund« je umolknil in ni dal več besede nejevolje proti Italiji od sebe, vodja južnotirolskega gibanja pater Innerkofler na Dunaju, ki je neprestano prirejal shode, obhode, cerkvene slovesnosti itd., je kar utihnil. — Ta čudoviti mir se je raznoterito tolmačil. Po eni strani so zatrjevali nemški poučeni viri, da je to dogovor z Mussolinijem, ker tako bo omogočen pokret v korist Tirolcem, da šepetali so celo, da bodo Italijani v danem slučaju žrtvovali južni Tirol za večje pridobitve okoli »mare nostrum« — drugi pa so rekli, da ima Mussolini lahkoverno Nemce — za norca. In tako so Nemci rekli: pa počakajmo, kaj bo iz tega...

In čakali so nad eno leto ter pričakali veliko razočaranje. Spremenilo se ni nič. Sicer Mussolini ni ostro postopal proti Nemcem, kakor proti Slovincem in Hrvatom, — kajti za Nemece v južnem Tirolu stoji mogočni nemški narod, ki bi nekega dne mogel Mussoliniju bodisi pomagati do vresničenja mnogih vročih želj, ali pa tudi preprečiti vse njegove račune. — Zato laviranje na Mussolinijevo in nemški strani, na nemški bolj iz oportunitete, da se pokažejo pravi Mussolinijevi rožički.

Toda doba čakanja je vendarle minila in Nemece so se iztrezili. Bojevniki za južni Tirol so odvrgli nagobčnike, ki jih je preskrbel doktor Schöber, in začeli so zopet čedalje jasneje govoriti in kmalu je izbruhnila jeza dolgotrajnega zatajevanja s polno silo na dan. Zdaj znani krogi nič ne tajijo, da jim je bil v Rimu kupljen nagobčnik, ali da so nesramno varani. — In zato odsele nič več parda.

Tej moji splošni trditvi in oceni položaja naj sledi le par konkretnih dokazov. — Pater Innerkofler in njegov verni opreda Ingomar Verhous sta zopet prišla do besede in delujeta z vso paro. — Pred kratkim sta imela celo v Berlinu velik shod, ki so se ga udeležili v velikem številu odlični nemški politiki, in tu sta z zgovorno besedo opisovala muke in križe nemške manjšine. — V veselje naših manjšin-

potem zalet tem večji in skok tem daljši!

Vse to je tako enostavno, da ne more biti bolj. Baš ta enostavnost pa tudi dokazuje, da je samo tako pravilno in zato treba to storiti in naj so težave še tako velike. Tempo razvoja treba dvigniti na najvišje potenco, v ta namen delati absolutno složno, ker samo na ta način se doseže popolnoma ekonomija sil. To je v par besedah vsa naloga sedanjega trenutka in ni dober Jugoslovčan, kdor se ne bi te naloge lotil z vso odločnostjo in z vso vneto.

V Dravski banovini 1200 bolnih za rakom

Pred ustanovitvijo Društva za proučevanje in zatiranje raka

Ze l. 1927. je bilo ustanovljeno v Beogradu Društvo za proučevanje in zatiranje raka. Tudi naša banovina je pred letom ustanovljala podružnico tega društva, ki pa se v glavnem radi težkoč pravilnika ni mogla osnovati. Kakor je videti, bodo težkoče pravilnika v naši banovini v nekaj dneh odstranjene in tako bomo tudi mi dobili v kratkem društvo, katerega cilj bo, z največjo resnostjo in energijo posvetiti se vprašanju raka. Novoustanovljeno društvo bo v najkrajšem času skušalo zbrati okoli 500.000 Din in s tem denarjem nabaviti večjo količino radija, s katero je možno uspešno zdravljenje.

V naši Dravski banovini je vprašanje raka zelo pereče. Če upoštevamo, da se je zdravilo samo z rentgenovimi žarki v Ljubljanski bolnici lani okoli 200 bolnikov za rakom, od katerih je bilo dve tretjini žensk bolnih na spolnih organih, potem lahko spoznamo veliko važnost tega vprašanja. Seveda je število raka v vsej banovini najmanj 6 krat tolikšno, ker se na ta način zdravi le en del vseh bolnikov in to večinoma taki, ki jim z operacijo ni mogoče več pomagati. Dalje se radi velike prenapolnenosti že načeloma odklanja vse take bolnike, ki bi radi svojega težkega obolenja predolgo zasedali postelje v bolnici. Tako se torej najbednejši med bednimi ne morejo v zadostni meri posluževati sredstev, ki jih nudi bolnica.

Rak je v začetku lokalno obolenje, ki je ozdravljivo. Zato je najvažnejše, da se ga hitro spozna in ne zamuja dragocenega časa, kajti edini dosedaj najuspešnejši sredstvi sta operacija ali obsevanje z rentgenovimi žarki in radijem ali pa oboje kombinirano. Rakasto obolenje se prične navadno zelo počasi in brez bolečin. V tem pa tiči največja nevarnost, ker ljudje te prve znake ravno zategadelj ne upoštevajo dovolj in zamujajo čas, ko bi bila pomoč še uspešna. Zato bo najvažnejša naloga društva propaganda in poučevanje občinstva ter pobijanje mazašta med ljudstvom.

Jubilejni občni zbor čevljarske zadrage

Zagorje, 16. februarja.

Danes dopoldne ob 9 uri so se zbrali v občinski dvorani člani čevljarske zadrage iz vsega litjskega sodnega okraja k svojem rednemu občnemu zboru, ki je bil tudi nekaka jubilejna proslava 10letnice obstoja čevljarske zadrage.

Načelnik tov. Krenčič pozdravi vse navzoče člane, posebno pa še zastopnika zveze obrtnih zadrug g. Igliča in šol. upravitelja g. Levstika kot predsednika izplačevalne komisije. Nato o črti na kratko 10letno združeno delovanje, ki je bilo vsa leta dobro in temeljito.

Kot zastopnik zveze obrtnih zadrug pozdravi zborovalce g. Iglič, ki z radostjo čestita zadrugarjem k njihovem lepem jubileju. Velik uspeh zadrage je že v tem, da so se mojstri organizirali, ker sicer bi bilo obrtnikom še slabše. Pozdravlja zgodovinski 6. januar, ko je naš modri kralj prekinil vse politične borbe.

Ravno tako čestita k jubileju šol. upravitelj g. Levstik, ki hvali harmonijo v zadrugi. Delo v njej se mora še poglobiti in napredek bo še večji.

Za tem odvarja načelnik tov. Krenčič občni zbor, ki je bil razmeroma dobro obiskan. Uvodoma omenja nelojalno konkurenco nekaterih obrtnikov, nato pa prečita zapisnik zadnjega občnega zbora, ki je bil soglasno sprejet. Zadruga šteje 56 članov-mojstrov, 40 vajencev in samo 18 pomočnikov, kar je jasn dokaz o krizi med obrtniki, ko bi moralo biti vsaj toliko pomočnikov, kakor je mojstrov. Blagajniško poročilo izkazuje 10.000 Din premoženja, ki se je nabralo iz članarine, korporacijskih vplačil in vajejskih vpisnin. Preglednik računov, tov. Bazelj predlaga absolutoriji, kar je soglasno sprejeto. Članarina ali doklada za leto 1931 se doleti na 20 do 40 Din.

Skleno se, da se prenese sedež zadrage iz Litje v Zagorje. Zvišana je bila vsota disciplinarnih kazni od 5 Din do 300 Din.

Naslednja točka so bile volitve v novi odbor, katerega tvorijo tovariši: načelnik Krenčič, podnačelnik Kimovec in odborniki: Bazelj, Narat, Gostiša, Volk, Gorenje, Zlindra ter namestniki: Kragel, Drnovšek, Cirar.

K slučajnostim je poročal tov. načelnik o ustanovitvi produktivne zadrage. Končno prečita resolucijo, ki so jo sestavili: zbornica TOI, Zveza industrijecev, Zveza obrtnih zadrug in čevljarski zadrugi v Ljubljani in Mariboru. V resoluciji so utemeljeni ugovori proti ustanovitvi tovarne čevljev Bafa v Jugoslaviji in proti ustanavljanju popravilnic v posameznih krajih. Resolucijo sprejmejo zadrugniki z odobranjem in bo poslana na vsa merodajna mesta.

Ker ni bilo drugih predlogov, zaključil načelnik lepo uspeli občni zbor.

Prepovedane knjige

Beograd, 17. februarja. AA. S sklepom ministrstva notranjih zadev pod I-3958 z dne 13. februarja 1931 je prepovedano uvažanje in razširjanje knjige »Der Schuss in den Weltfrieden«, ki je izšla v založbi Dietz et Co. Stuttgart in jo je napisal Bruno Adler.

Beograd, 17. februarja. AA. S sklepom ministrstva notranjih zadev I-3959 s dne 13. februarja 1931 je prepovedano uvažanje in razširjanje kolektarja »Amerikai Magyarok Kossuth Naplata 1931«, ki je tiskan v madžarsčini in izšel v Ameriki. Vsečina je iredentistična.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 17. februarja. d. Večerna vremenska napoved meteorološkega zavoda za jutri: V južnih Alpah bo še naprej snežilo; to vreme morebiti preide na vhodni rob Alp. Temperatura blizu 0.

skih delaveev naj povem, da nista pozabila naših manjšin v Italiji ter obširneje in prav drastično sta opisovala naš položaj v Italiji. — Ta berlinski shod obeta obilo dobrih posledic.

Oglasil se je celo tirolski deželni glavar dr. Stumpf, ki si je tudi odvrnil nagobčnik, in je govoril na shodu svoje stranke o bridkosti nemškega naroda. In dejal je med drugim: Celotno leto smo se zatajevali, ker se nam je reklo, da je to najboljša pot, da zboljšamo usodo svojih zatiranih bratov. In kaj smo s tem dosegli? — Es ist mehr als bescheiden! Dokler pa se našim bratom odrekajo najpriprostejše človeške pravice, ne moremo zagnati za najmanjše zboljšanje. V vprašanju južnega Tirola ne sme biti med nami nikake strankarske politike. — Eto iz ust najvišjega deželnega funkcionarja dokaz za vse, kar smo gori trdili o dogodkih v Rimu, Berlinu in potem tudi ves čas na Dunaju, kjer so zapravljali čas z neutemeljenimi nadami...

Tudi jako živahni »Andreas Hofer-Bunde« v Münchenu je molčal celo leto, ali pred par tedni se je pa le oglasil s prav ostro resolucijo, v kateri našteva vse tudi nam znane krivice nad nemško kakor našo manjšino in potem pravi: »Oglasili smo se, ker se v Nemčiji in Avstriji nacionalni krogi trudijo za vezi z Italijo. A. H. Bund ni za večno sovražstvo. Smatra pa za nezdružljivo z nemško fašizmo, težiti za prijateljskimi odnošaji s deželo, ki ropa nemškemu narodu najdražjo svetinjo — materin jezik. Dokler se nič ne spremeni v takih kulturnega naroda nevrednih razmerah, tako dolgo za Nemce ne sme biti govora o prijateljstvu s Italijo«.

Tak mogočen afrent proti zahtevam, prošnjam merodajnih vodilnih politikov je znak premenjenih razmer v državi, tudi v raznih vodilnih krogih nemškega naroda. —

Ta dopis naj se smatra kot nadaljevanje in izpolnilo zadnjega dopisa, kjer sem med prvimi razkril vzroke, zakaj se pomika nemški kurz bolj na levo in odkod pogum vladnih mož, da so nastopili proti hitlerjancem. — Upanje je, da dobri genij nemškega naroda ne bo miroval.

In pa še nekaj jako važnega! — Razkrojni fašistov, proces med heimwehrovci in hitlerjanci je naraven zaveznik pametnih nemških politikov, ki so se že začeli otrešati sirenskih mamil.

Spremembe učnega načrta na učiteljskih

Beograd, 17. februarja. AA. Na podlagi člena 16 zakona o učiteljskih je prosvetni minister izpremenil začasni učni načrt za te šole v toliko, da se do konca tega šolskega leta poučuje verouk v četrtim in petem razredu po dve uri na teden, telovadba v četrtem razredu po dve uri na teden, v petem razredu pa po tri ure. V zvezi s tem se v petem šolskem razredu zniža ponk živih jezikov za eno tedensko uro.

Izpitni suplentov na zasebnih srednjih šolah

Beograd, 17. februarja. AA. Prosvetni minister je odobril, da smejo supletni brez izpitov ali s pol izpita, ki služijo že najmanj dve leti na kateri zasebni ali verski srednji šoli s pravico javnosti, delati izpit pred državno komisijo za polaganje izpitov.

Priprave za nemško umetniško razstavo v Jugoslaviji

Beograd, 17. februarja. AA. Nemško umetniško društvo v Berlinu, v čigar upravi so najodličnejši zastopniki umetniškega življenja v Nemčiji, pripravlja dve umetniški nemški razstavi v Jugoslaviji, in sicer eno v Beogradu 2. aprila, drugo pa v Zagrebu 5. maja t. l. Razstavi bosta tako prirejene, da bosta daljši pregled namesta umetnostjo, in sicer nad likovno umetnostjo in nad nekaterimi panogami uporabne umetnosti. Razstavi bodo pojasnjevala predavanja.

Izvoz blaga v Španijo

Beograd, 17. februarja. AA. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine obvešča vse zainteresirane, da se pri uvozu blaga v Španijo zahteva potrdilo o izvoru blaga. Če uvoznik tega potrdila nima, se blago zacarini, kot da prihaja iz države, s katero Španija nima pogodbe, to je po splošnih carinskih predpisih in ne po predpisih pogodbe.

Po ugrabitvi Popa Hristova

Sofija, 17. februarja. n. Zeno Popa Hristova, ki so jo včeraj skupno z njenim možem zaprli, so danes zopet izpustili. Vrnila se je v Sofijo. O usodi Popa Hristova pa ni nič znano. Del politikov je zadovoljen z njegovo aretacijo, ker bodo po njihovem mnenju sedaj umori med Makedonce ponehali. Drugi del politikov pa obsoja oblasti zaradi te aretacije.

Razmesarjen na lokomotivi od Trebnjega do Nova mesta

Strašna nesreča očeta 6 nepreskrbljenih otrok — Vlak ga je vlekel 19 km daleč

Trebnje, 17. februarja.

Danes na vse zgodaj se je po Trebnjem bližnjem razširila strašna vest, da se je smrtno ponesrečil progovni železniški delavec v Trebnjem Drenik Franc, družinski oče šestih nepreskrbljenih otrok, uslužben na postaji v Trebnjem.

Kako je prišlo do strašne nesreče.

Vaš dopisnik je, ko je izvedel o nesreči delavca Franca Drenika, takoj odšel na mesto, kjer je ponesrečenca zagrabila lokomotiva in je o nesreči zvedel sledeče:

Tako strašne železniške nesreče v našem kraju ljudje ne pomnijo. Delavec Drenik Franc je bil uslužben na železniški postaji v Trebnjem kot nakladalec premoga in je sinoči, kakor običajno, odšel iz službe okoli 20. ure. Odšel je s postaje proti domu, potem ko je opravil svojo službeno dolžnost. Med 20. in 21. uro zvečer se je zadrževal v Trebnjem, nakar se je napotil ob železniški progi proti domu in domov grede ga je doletela strašna nesreča. Ko je korakal po progi, ga je dohitel osební vlak, ki pride iz Ljubljane in zapusti postajo v Trebnjem ob 21.16 ter vozi proti Novemu mestu. To je bilo približno med Trebnjem in Poničevami. Delavec je imel navado, da se je vračal po progi domov v Dolnji Podboršt in je navadno srečal tudi vlake, katerim se je pa vedno ognil v stran, ko so pridirjali mimo. Najbrže je to storil tudi to pot, toda nesrečnik ni pomislil, da so lokomotive opremljene s snežnimi plugi, ki mole preko običajne širine preko tira. Zato se je ognil premalo v stran in nesreča bi se ne pripetila, če ne bi imela lokomotiva snežnega pluga, kateri je Drenika podrl. To se je zgodilo približno 200 m pod postajo Trebnje.

Snežni plug je delavca vrgel najprej pred stroj. Mogoče ga je že ta silen udarec usmrtil. Nesrečnik seveda ni prišel pod stroj, ko je vlak dirjal naprej, temveč je odletel na lokomotivo, kjer je bil med tračnicama tako visok sneg.

Najprvo mu je odrezalo levo nogo.

Na prvem prehodu pri Starem trgu je nesrečnik, ko je vlak prevozil pot, prišel pod rob snežnega pluga na stroju. V tem položaju ga je vlekel naprej do Novega mesta. Na drugem prehodu, ko je vlak prevozil zopet na pot, je plug ponesrečenca z vso silo pritisnil k tlom in mu odrezal levo nogo nad koleno. V Poničevah se je vlak ustavil, kakor običajno in odpeljal spet proti Mirni peči.

Odrezana roka na postaji.

V Mirni peči so našli njegovo levo roko, katero mu je odrezalo na kretnici. Toda tudi v Mirni peči niso opazili nesreče in vlak je odpeljal naprej v Novo mesto.

Strašna najdba v Novem mestu.

V Novem mestu so odšli lokomotivo, ko je vlak privozil na postajo, in jo odpeljali v kurilnico; šele tu so našli razmesarjeno truplo ponesrečenega delavca na snežnem plugu. Truplo je bilo brez roke in noge. To je bilo okoli 10. ure zvečer po prihodu vlaka.

Ugotovitev identitete.

Ko so razmesarjeno truplo sneli s pluga, ni vedel nihče, kdo je ponesrečenec in odkod je. Preiskali so njegove žepne in našli neko potrdilo s postajnim žigom iz Trebnja s podpisom postajnega načelnika Vojteha Krulca. To je dalo misliti, da je ponesrečenec najbrže iz Trebnjega. O strašni najdbi so takoj obvestili postajo v Trebnjem. Med tem je pa že tudi progovni obhodnik v Trebnjah ponoči okoli 1. ure prijavil na postaji, da leži nedaleč od postaje ob železniškem tiru odrezana človeška noga.

Žena in otroci v skrbi za očetom.

Doma v Dolnjem Podborštu so žena delavca Drenika Franca in njegovi otroci pogrešali očeta že v ponedeljek zvečer, ker ni imel navade po službi oditi drugam nego domov. Ker pa očeta le ni bilo domov, so mislili, da ima nočno službo in so šli k počitku. Danes zjutraj je skrbna delavčeva žena Marija poslala svojo hčerko Marijo in sina Stanislava, naj neseta očeta, ki je imel naporno nočno službo, zajutrek.

Oba sta odšla z Dolnjega Podboršta kakor običajno po progi proti Trebnjem. Med potjo ju je pa do kosti pretreslo strašno odkritje.

Otroka sta našla očetovo odrezano nogo.

Na progi sta Marija in Stanislav namreč prva našla najprvo suknjišč njunega pogrešanega očeta, nedaleč oddal pa tudi njegovo službeno svetilko in žepico ter nekaj korakov od tod odrezano človeško nogo, katere se je še držalo nekaj hlačič, po kateri sta otroka spoznala, da gre za nogo njunega očeta. Začela sta obupno kričati in jokati ter klicati na pomoč.

Otroci si o tej strašni najdbi niso upali domov, pač pa so povedali sosedom, kaj so našli na progi. Seveda je morala končno tudi mati zvedeti o strašni usodi njenega moža. Sosedje so ji sporočili pretresljivo vest. Zena Marija je odšla takoj v Trebnje, kakor bi prišla ob pamet, je v obupu vpila z otroci vred: »Kje je moj mož, kje je naš ata!« Preiskali so takoj progo, toda trupla seveda niso našli. Še bujše je bilo za nesrečno družino sporočilo iz Mirne peči, da so našli tam možko roko, ki jo je lokomotiva odrezala neznanemu ponesrečenec, njegovega trupla pa da ni nikjer. Šele nato so v Trebnjem zvedeli iz Novega mesta, da je truplo ponesrečenega delavca v Novem mestu.

Sodna komisija je ugotovila dejanski stan in uredila, da so odnesli odrezano nogo v mrtvašnico v Trebnjem, kamor bodo najbrže pripeljali truplo ponesrečenca iz Novega mesta.

Tako strašno ponesrečen delavec Drenik Franc je bil rojen leta 1884, bil je torej star 47 let. Na železnici je bil uslužben od leta 1919, kakor smo že omenili, je družinski oče in zapuščena ženo in 6 nepreskrbljenih otrok. Vest o njegovem tragičnem koncu se je raznesla kmalu po vsej Dolenski in vsi sočustvujejo s tako hudo prizadeto družino.

Novo mesto, 17. februarja.

Po vsej 19 km dolgi progi se poznajo sledovi vlačnega trupla. V Novem mestu je po dohodu ob 21.45 stroj zavozil pri vzhodnem bloku preko kretnic na enojno progo in se nato po drugem tiru vrnil v kurilnico. Na mestu, kjer se je za kretnico ustavil, je spustil iz svojega železnega objekta strahovito zmrcvarjeno truplo. Bilo je povsem golo. Nekaj obleke oz. cunj in možganov so našli v železnih delih pod strojem, a desna noga je še tičala v škornju in malo hlačič je gledalo iz nje. Glava spredaj je bila vsa razbita, zadaj odprta. Pogled strahovit. Potegnili so ga s tira, ga pokrili in danes dopoldne je oblast priredila prenos trupla v mrtvašnico na starem pokopališču. Jutri bodo njegove nesrečne ostanke izročili materi zemlji.

Avto obtičal v snegu

Snežni plaz na progi Laško—Celje

Rimske toplice, 16. februarja.

V soboto ponoči nam je nametlo zopet mnogo snega, tako da leži približno do 60 cm visoko. Ceste so ostale ves dan vse zametene. V tem velikem snegu je privozil iz Zagreba neki osební avto, ki je v že trdnem mraku privozil do šmarjetskega pokopališča, kjer mu je spodrsnilo, da je zavozil v jarek, kjer je obtičal. V poznem mraku mu ni kazalo drugega, kakor da si poišče šofer ljudi, ki mu bodo pomagali dvigniti avto iz jarka.

Po pripovedovanju šoferja so vozili s tem avtomobilom že ves dan od jutra do večera, da so prispeli iz Zagreba v Rimske toplice. Avtomobil je bil iz Hercegovine. Po trdem in hudem naporu se je posrečilo pomagalec dvigniti avtomobil iz jarka, ker so morali najprvo odkopati sneg, da so lahko spravili vozilo na cesto, nakar je po več kot tričetrturnem defektu nadaljeval svojo pot proti Celju. Druge nesreče pri tem ni bilo in tudi poškodbe na avtomobilu ni bilo posebne. — Po železničarskih vesteh je bil baje valed preobilice zasneženja na progi Laško—Celje odprt samo eden tir, ker je na enem mestu zasul tir snežni plaz. — Danes je nastopilo južnejše vreme!

Zborovanje učiteljskega društva v Marenbergu

Učiteljsko društvo za marenberški okraj je zborovalo v sredo 11. t. m. v Marenbergu. Navzlic izredno slabemu vremenu se je zbralo lepo število članstva, ki se sveda svojih stanovskih dolžnosti. Uvodoma je pozdravil predsednik Terčak novodošlo tovaršje ter predavatelj g. K. Doberčič iz Prevalj. Nadalje se je spomnil s posmrtnico tudi g. Jojka Goloba, šol. upr., ki je bil eden najzaslužnejših članov tuk. učit. društva, njega ustanovitelj, večletni predsednik in znani nacionalni delavec.

Obširno je nadalje poročal g. Lešnik Mirko o seji širjega sosveta. Učiteljsko društvo je razpravljalo tudi o spomenici učiteljstva, ki je bila sprejeta na seji širjega sosveta v Ljubljani. Društvo je spomenico soglasno odobrilo.

Po situacijskem poročilu predsednika, tajnika in blagajnika se je volila nova uprava. Kot predsednik je bil ponovno izvoljen učitelj g. Terčak Stane, za podpredsednika pa gđ. Ivanka Vidmar. V odbor, v katerem so ostali vsi stari odborniki, so se še izvolili na novo: gđ. Volmaier Karol, šol. upr. v Vuzenici, Kogelnik Dragomir, šol. upr. v Breznem in Žolger Karol, šol. upr. pri Sv. Antonu.

Zborovanje je poteklo v znamenju šolske reforme. G. Doberčič Karol je predaval o socialnih tipih otrok v šolski dobi. Na prošnje je dodal še praktične mišljaje za pravo pojmovanje šolske reforme ter stremenje moderne eksperimentalne pedagogike.

Pri slučajnostih se je učiteljstvo obširno bavilo s kulturnimi in nacionalnimi nalogami v marenberškem okraju. Sklenilo se je tudi, da se čimprej napravi statistika o izvenšolskem delovanju učiteljstva v okraju, istotako se zbere domolovni material.

Smrt v nenavadnih okoliščinah

Orožniška postaja v Novem mestu je bila danes opoldne obveščena, da se je v Šaljevi hiši pri Bršlinu moralo nekaj zgoditi, ker gospodarja že mnogo dni ni na izpregled in je pri njem vse tiho in zaprto.

Hiša stoji ob železniški progi malo vstran od Klemenčičeve tovarne. Skozl okno se je videlo starega moža, čepečega na vedru, z doli potegnjenimi hlačami. Ni se ganil na vse ropotanje. Orožnik je vdrl vrata in v tretji sobi našel 78-letnega Antona Šalija mrtvega na vedru.

Stari mož je bil že od Božiča vdovec. Kunal si je sam, bil sploh bolj samotarski in ne baš trdnega zdravja. Večkrat mu je prišlo slabo, da je bruhal. Včeraj je šel v sobi v vedro na stran, ko pa je hotel vstati, ga je morala zadeti kap. Tako vsaj izgleda stvar. Ni nič sumljivega, da bi bilo izvršeno kako nasilje, saj mož tudi ni imel večjega premoženja.

Uboj pri Sv. Lovrencu na Pohorju

Maribor, 17. februarja.

V nedeljo zvečer je bila v Brezovčnikovi gostilni v trgu Sv. Lovrenc na Pohorju, znani pod imenom »pri gornjem Autorju«, predpustna zabava, katere so se udeležili poleg domačih trških fantov tudi številni okoličani. Zabava je potekala v najboljsem razpoloženju do nekega 2. ure zjutraj v ponedeljek, ko so se pijani gosti sporekli id nazadnje zunaj na cesti tudi stegli. Nastala je splošna zmešnjava, v kateri je dobil Mirko Brezovčnik, brat pokojnega gostilničarja, tako težko rano z nožem, da je bila vsaka zdravniška pomoč izključena. Brezovčnik se je zgrudil takoj nezavesten na tla in je, ker je imel prezezan žilo odvodnico na vratu, kmalu izkerval in umrl. Pozvani zdravnik dr. Pernat je mogel ugotoviti samo smrt. Ker je bila zmešnjava pri pretepu vseobča in se je izvršil zunaj v temi, ni bilo mogoče ugotoviti, kdo je pravi ubijalec. Orožništvo, ki je takoj uvedlo preiskavo, je doslej aretiralo že več oseb, ki so bile navzoče, in upati je, da bo tudi izsledilo pravega krivca. Dogodek je vzbudil v vsem Sv. Lovrencu veliko razburjenje in sozljaje z nesrečno žrtvijo.

O umoru so takoj obvestili okrajno sodišče v Mariboru, ki je odposlalo včeraj k Sv. Lovrencu uradno komisijo pod vodstvom delžno-

sodnega svetnika dr. Vladimirja Travnarja, ki je izvršila ogled in dognala podrobnosti. Prav tako pa so orožniki že včeraj izsledili ubijalca 21-letnega delavca Rudolfa Črešnjara s Rdečega brega, ki so ga danes prepeljali v zapore tukajšnjega okrajnega sodišča.

Gledališče

Dela Lipinskaja

Kot predpustna zadeva je bil veseli večer diseuse Lipinskaja prav posrečen. Ali je spadal v opero ali ne, je druga zadeva — gotovo je, da opera radi njega ni bila ponižana. Disausino petje, brbljanje, igranje na klavir, harmoniko itd. je ne le dovršeno, ampak naravnost rafinirano. Poleg tega zelo duhovito in zdrava hrana tudi za intelektualca, ako ni postal zgolj radi intelekta hipohonder. No, sicer pa tudi hipohondri pridejo ob mnogih prilikah na svoj račun, n. pr. danes na pepelnico sredo, prav gotovo pa vsake kvatre enkrat — menda zopet ob sredah. Lipinskaja je umetnica v deklamatoričnem petju in v prozi, alasti pa je vzorna njena izgovorjava. Pri največjem pianissimu nisem preslišal niti sloga. Brbljala in pela je v ruščini in v nemščini — večnoma parodije in rusko narodno blago. Imenitno je posnemala rusko vaško lepoto, Jackie Coogana, Greto Garbo i. dr. Tudi spored je bil sila pester in je artistka podala v vsaki točki kaj novega, presenetljivega. Občinstvo ni štedilo z aplavzom, pa tudi s smehom ne. St. Ostere.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama.

Začetek ob 30. uri zvečer.

Sreda, 18. februarja: Zaprt.

Četrtek, 19. februarja: »Divji loveci«. Red C.

Opera.

Sreda, 18. februarja: Madame Butterfly. Red A.

Četrtek, 19. februarja: »Hassanaginica«. Red E.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Sreda, 18. februarja: Zaprt.

Četrtek, 19. februarja ob 20. uri: »Karl in Anacab A. Premijera.

Petek, 20. februarja: Zaprt.

Radio

Ljubljana, sreda, 18. februarja. 12.15 Plošče (klavirske in vijolične skladbe — Mendelssohnova simfonija). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Radio orkester. 18.30 Zor Miroslav: Od klinopisa do današnje knjige. 19.00 Dr. N. Preobražensky: Ruščina. 19.30 Prof. Tine Debeljak: 70letnica univ. prof. dr. Matije Murka. 20.00 Prenos simfoničnega koncerta »Česke Filharmonije iz Prage. 22.00 Časovna napoved in poročila. 22.30 Harmonika solo, g. Avgust Stanko. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, četrtek, 19. februarja. 12.15 Plošče (slovenske pesmi — dunajska glasba). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Otroška ura, radio tetka. 18.00 Plošče. 18.30 Drago Ulaga: Gimnastične vaje. 19.00 Dr. Mirko Rupel: Srbo-hrvaščina. 19.30 Dr. Valter Bohinc: Nekaj o potresih. 20.00 Pero Horn: Duševna vzgoja otroka. 20.00 Brahmsov večer: Uvodno besedo govori Pavel Sivic. Samospeve poje Marjan Rus. 21.30 Citraški tercet »Vesna«. 22.15 Časovna napoved in poročila. 22.30 Harmonika solo, g. Avgust Stanko. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, sreda, 18. februarja. 12.20 Kuhinja. 13.30 Novice. 17.00 Pravljice. 18.30 Uvod k prenosu. 20.00 Simfonični koncert česke filharmonije. 22.00 Novice in vreme. 22.10 Prenos zvočnega filma.

Zagreb, četrtek, 19. februarja. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Koncert ruskih balalajk. 18.30 Novice. 20.30 Ljubljana: Koncert. 22.30 Novice in vreme. 22.40 Laha glasba.

Beograd, sreda, 18. februarja. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 17.00 Narodna na harmoniko. 17.30 Vokalni koncert: ga. Ev. Mikolič. 18.00 Popoldanski koncert radio orkestra. 19.30 Predavanje. 20.00 Zdravstvo. 22.00 Poročila. 22.45 Opoldanski koncert Radio orkestra. 18.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Predavanje. 17.30 Narodne z. dudo. 18.00 Plošče. 19.20 Francoščina. 19.50 Uvod k prenosu. 20.00 Prenos opere iz Ljubljane, nato koncert Radio kvarteta.

Cuida:

Farnmor

Roman

3

Dražestni nasmeh, s katerim je lepa neznanka sprejela prekinitev vožnje, ni dopuščal Farnmoru, da bi go-drnjal zaradi te nezgode. Ob strani take družice bi bil še marsikdo drug z veseljem prenašal nesrečo.

Majhna gostilna je bila že polna gostov, med katerimi so bili tudi Angleži, potujoči v kopališča in ki so se ustavili v slikoviti vasi. Tudi gostilniško poslopje je bilo slikovito in rekel bi skoraj lepo, toda samo od zunaj. Notranjost pa je bila slabo opremljena. Hiša je imela samo eno sobo za goste. Postrežba je bila prav skromna in za vse enaka, toliko za delavko kakor za grofco. Toda Farnmor je bil veliko na boljšem kakor ostali gostje, ki so prinesli večidel brašno s seboj. Njegov premeteni albanski sluga je nakupil v vasi razne potrebščine, da je pripravil v vrtu pod lipo okusno večerjo. Samo ob sebi se razume, da je tudi lepa potnica sedela za to mizo, kakor je tudi samo ob sebi razumljivo, da ni Farnmoru še nobena večerja tako izborna dišala kakor nocojšnja.

»Kako hladen pogled ima ta Farnmor! Ali je v resnici tako trd, kakor je videti?« je pomislila dama, ko se je naslonila na lipo, stoječo za njeno klopjo, in ga po-

gledala. Bil je prvi možki, ki ni padel na kolena pred njo spričo njenega izzivalnega nasmeha. Njegova hladna vljudnost jo je jezila.

»Ali ljubite glasbo?« je vprašala dama po zavžiti večerji. Ne da bi čakala odgovora, je začela peti vesele melodije iz »Figaroja« s takšnim glasom, za katerega bi jo slavci zavidali. Nato je brez odmore zapela »Stabat mater« s takim občutkom, da se ti je zdelo, da si pri večernicah v samostanski cerkvi. Njeno petje je vse začaralo. Smejoči se in klepetajoči kmetje v gostilniški sobi so utihnili, čolnarji so prekinili svoja opravila in sklenili roke kakor k molitvi. Tudi Farnmor je poslušal čudovite zvoke brez diha, kakor da je uročen. Šele ko je zadnji glas odmel, se je oddahnil.

»Ali radi poslušate glasbo?« ga je vnovič vprašala tujka. »Oh seveda, saj se vam bere na obličju. Dasi imajo Angleži za hladne ljudi, vendar njihove oči včasih mnogo povedo. Pač si ne boste mislili, da sem zapela tu vpricho tujca zgolj zaradi svoje muhavosti?«

»Ne, gospa, zaradi te muhavosti sem vam prav hvaležen. Vaš glas je krasen, diven!«

Zasmejala se je. »Ali res? In vendar se mi dozdeva, da je težko zadovoljiti vas. Kadar pojem cerkvene pesmi, kakor sta Inflammatus ali Agnus Dei, tedaj se vselej spominim svojega življenja v samostanu v Valadarri, odkoder sem si tako silno želela proč.«

»Valadarra?« jo je prekinil Farnmor. »Tedad ste Španjolka, gospa?«

Upal je, da zdaj zve, kdo je očarujoča, lepa tujka.

»Španjolka? Kako ste prišli na to misel?« je rekla.

»Sodba, ki sem jo večkrat čul: Playolasa Španjolka je med vsemi lepoticami sveta najlepša!«

Dama se je zasmejala. »Hvala,« je rekla. »Vkljub vašemu laskanju vaša radovednost ne bo utešena, dragi gospod diplomat — ali nisem prav uganila? Vi ste diplomat.«

Farnmor je moral pritrditi.

»Vidite, kako bistro oko imam! V teku najinega kratkega poznanja sem vas dobro pretuhtala. Vi ste častihlepni, dragi gospod; ali smem reči lord Farnmor? Vaše častihlepje je tako veliko, da mu žrtvujete celo svoje mladostno veselje.«

Farnmor je strmel vanjo. Kdo je ta ženska, se je vprašal, ki je z enim pogledom proniknila v njegovo najbolj skrito notranjost?

Ko sta se oba molče zamislila, se jima je približala od bližnjega borovca temnopolta ciganska deklica. Iz njenih oči so švigali izpod škrlatnordeče naglavne rate pohlepni pogledi po draguljih odlične tujke, ko je vprašala v neki spakedrani govorici:

»Lepa dama, želite, da vam povem usodo? Kar ciganka prerokuje, to se izpolni.«

Nagovorjenka se je zdrnila od strahu.

»Iz roke berem bodočnost, lepa dama. Prerokovanja Redempte. Zarove hčerke, se resnično izpolnijo.«

»Ne, hvala,« se je zasmejala dama. »Poznam svojo preteklost in sedanjost in to mi zadostuje; bodočnost pa me ne skrbi.«

Pepelnični mucek

Ljubljana je mesto posebne vrste s posebnimi ljudmi in s posebnimi navadami teh ljudi, pa tudi živali, ki žive v Ljubljani, so živali posebne vrste. To velja tudi za mačke.

Mačku ali mački pravijo povsod po naši deželi maček ali mačka, kakor je že. To je stvar narave, mogoče pa tudi stvar okusa, ker je pri nas marsikaj stvar okusa, kar je drugod neokusno. Pa naj bo to že kakor hoče, naj bo okus dober ali lep ali grd ali slab, čisto gotovo pa je, da v Ljubljani mačku ne pravijo maček in mački tudi ne mačka, ampak pravijo mačku »mucek«, mački pa »mucek«. Tako pravijo sicer tudi nekimi božjim bitjem po kavarnah, ki si v kavo trebiyo svoje lase, ampak tako pravijo ljudje tistim božjim bitjem le zaradi lepšega, ker so na svetu vse mucke tako ustvarjene, da se rade gladijo ali same s svojim jezikom ali pa se dajo gladiti. Ali od mačkov ali od mucev, tega pa ne vem, ker sem bolj kratkega pogleda, denarja za moderna očala pa nimam, ker mi ga pobere »mucek« doma.

Na pepelnico pa je že stara navada, da imamo mi, ki ne hodimo vsak dan že ob osmih spat s kurami vred, ampak ki rajši posnemamo mačke (ednina: maček, množica: mačke) svoje posebne težave z »mački« (ne s krotkimi ljubljanskimi »mucek«). Tak maček je nekaj posebnega, posebno na pepelnico. Tako prekanje ne živali ni nobene na svetu kakor je ta. Cel predpust čaka na svojo žrtev, pa nikdar se svoje žrtve ne loti, samo po malem se ž njo igračka. Na pepelnico pa pride obračun. Takrat se ti zaleti v lase, z ostrimi kremplji ti češe lase, če jih imaš še toliko, da se ti izplača kupiti od Dalmatincev glavnik za »dauervelner«, potem se ti vleže na žep in tam praska in praska, in to toliko bolj divje, kolikor manj najde v njem. Gorje pa človeku, če maček v žepu nič ne najde! Takrat se ti od same jeze in togote zakopije v glavo in tam rije in bije in praska in strga in ti kliče v spomin vse tvoje tihe predpustne grehe, za katere nihče ne ve, niti tvoja žena. Zato pa se ljubljanske mučku tudi ne pravi po latinsko felis Labacensis, ampak »mucius Labacensis«, ker je ta žival pač posebne vrste žival, sicer nič huda, ampak hudobna je, posebno če se pokaže na pepelnico sredo zjutraj pred posteljo v obliki — zakonske žene, ki tipa po žepih, pa nič ne najde...

Danes slanikova pojedina v restavraciji „ZVEZDA“. — Razstava jestvin je p. n. občinstvu od 17. do 19. ure na vpogled. — Se priporočata FRAN in ROZI KRAPEZ.

— Službeni list kr. banske uprave Dravske banovine št. 12. z dne 17. februarja 1931. ima sledečo vsebino: Zakonik o sodnem postopanju v civilnih pravnih (civilni pravni postopnik). Uvodni zakon za zakonik o sodnem postopanju v civilnih pravnih; Odlok o oprostitvi uvozne carine na pluga in pluzna kolesa; Razloga o pobiranju cestne naklade v mestni občini Pluj; Objave banske uprave o občinskih trošarinah, ki jih bodo pobirale razne občine v letu 1931.

— Novi učni tečaj (ob sredah in sobotah zvečer) se otvorijo v sredo 18. t. m. Nemščina ob pol 20, knjigovodstvo ob pol 21. Vpisovanje še tudi v začetku ure. Nedeljski izobraževalni tečaj (od 9. do 12., zlasti računstvo) se prične 22. t. m. ob 9. Privatni učni tečaj na ženskem učiteljskem v Ljubljani, Resljeva cesta.

— Za dobo zimsko-sportnih prireditvev, oddaja sobe samo »Putnik« Ljubljana, Dunajska c. 1. Rezervirajte jih pravočasno! Obenem opozarjamo, da kupljena cela vozna karta za tja velja za brezplačno vožnjo nazaj. Zato ob prihodu v Boh. Bistrico ne oddajte voznih listkov!

— Volna, bombaž, nogavice in pletenine v veliki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Zidovska ulica 4 in Stari trg 12.

— Telefonske postaje, ki morejo govoriti z Nemčijo. Od 1. januarja 1931 smejo voditi telefonske pogovore z vsemi kraji v Nemčiji in obratno vsi kraji v Nemčiji s temi-le telefoni: Ada, Bajmok Beždan, Beograd, Bled, Brčko, Varaždin, Velika Kikinda, Veliki Bečkerek, Vel. Trgovišče, Glin, Daruvar, Zalec, Zagreb, Zidani most, Jagodina, Ljubljana, Ljutomer, Maribor, Meža, Našice, Novi Sad, Osijek, Odžaci, Paučevo, Sarajevo, Sevnica, Sisak, Smederevo, Sombor, St. Bečej, Subotica, Sušak, Temerin, Celje, Crikvenica in Šoštanj. Od naštetih krajev je normalni pravec usmerjevanja neposredno preko Adrije odreden za te-le kraje: Bled, Varaždin, Vel. Trgovišče, Glin, Daruvar, Zalec, Zagreb, Zidani most, Ljubljana, Ljutomer, Maribor, Meža, Sevnica, Sisak, Sušak, Celje, Crikvenica in Šoštanj. Za vse ostale našete kraje se vrši služba normalno preko Madjarske kakor doslej.

— Kongres evangelikov augsburške konfesijske. Včeraj je bil v Novem Sadu kongres Nemcev evangelikov augsburške konfesijske, na katerem bodo sklepali tudi o izvolitvi prvega nemškega škofa augsburške konfesijske v naši državi.

— Poučen izlet na Kosovo polje. Ob velikonočnih praznikih priredi srednješolska mladina iz severa Dunavske banovine s svojimi profesorji poučen izlet v Skopje in na Kosovo polje. Računajo, da se tega izleta udeleži okrog 300 srednješolcev. Za njih sprejem se delajo velike priprave.

— Delegat DN v Zagrebu. Delegat Društva narodov, grški zdravnik dr. Paraskeopulos iz Aten si je v ponedeljek ogledal znamenitosti mesta Zagreba. Posetil je Strösmayerjevo galerijo slik in arheološki muzej.

Jz Dravske banovine

d Narodno strokovna zveza za rudarje. V torek 17. t. m. se je zglasila pri banu Dravske banovine g. dr. Marušič deputacija Narodno strokovne zveze, katero so tvorili predsednik g. Rudolf Juvan, tajnik g. Vladimir Kravos in blagajnik g. Davorin Stopar. Deputacija je izločila o. banu stanje rudarjev in ga zaprosila nujne pomoči. G. ban je pokazal globoko razumevanje za rudarje in povdaril, da ga ta problem teh nesrečnežev izredno zanima in da je storil že vse, da je dobila centralna vlada točno sliko o stanju v trboveljskih revirjih. Tudi v naprej bo posvečal rudarjem vso svojo pažnjo in ukrenil potrebno, da se beda pri njih ublaži. Deputacija NSZ je bila z odgovorom g. bana izredno zadovoljna, ker je videla, da se g. ban res briga za to naše pereče vprašanje. G. banu je deputacija izročila tudi spomenico in resolucijo zadnjega shoda v Trbovljah.

d Izletniški vlak Ljubljana gl. kol. — Bistrica Boh. jez. v nedeljo 22. februarja. V dne ob 20. do 24. februarja se vrše v Bohinju mednarodne smuške tekme. Da se omogoči zainteresiranemu občinstvu prisostvovanje pri tekmah na dan glavnih tekem, bo vozil v nedeljo 22. februarja t. l. na progi Ljubljana gl. kol. — Bistrica Boh. jez. posebni izletniški vlak po polovični vozni ceni z odhodom iz Ljubljane gl. kol. ob 5. uri 28 min in prihodom v Bistrico Boh. jez. ob 8.49; za povratek udeležencev na progi Bistrica Boh. jez. — Ljubljana gl. kol. pa posebni izletniški vlak, z odhodom iz Bistrice Boh. jez. istega dne ob 20. uri in prihodom v Ljubljano gl. kol. ob 22. uri 50 min. Izletniški vlak ima postanke v vseh postajah in postajališčih razen v Mednem, Gor, vasi, Retečah in Zabnici ter so njegovi odhodi iz postaj isti, kakor so bili izletniških vlakov v letni sezoni, s to spremembo, da vozi vlak na povratku iz Bistrice Boh. jez. ca. 50 min. kasneje. Udeležniki-posetniki teh mednarodnih zimsko-sportnih tekem uživajo po odloku Ministrstva saobračaja polovično vožno ceno ter si morajo za vožnjo v Bistrico Boh. jez. kupiti tja grede celo enosmerno vožno karto, ki velja v zvezi s potrdilom zimsko-sportnega saveza za brezplačen povratek.

d Šolska proslava v Cerkljah pri Kranju. V poročilu o nameravani proslavi naših zaslužnih rojakov sta pomotoma izostali imeni skladataelja dr. Fr. Kimovec in urednika Iv. Železnikarja.

Obledela obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich.

6602

d Izseljevanje v Kanado je radi neugodnih delavskih razmer še do nadaljnjega nemogoče. Oni interesi, ki imajo pri raznih družbah za Kanado še svoje položene are, naj to naznanijo ob priložitvi tozadevnega potrdila izseljeniškem nadzorniku v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 24, in izjavijo, če zahtevajo vrnitev pčlozene are.

d Vreme. Včeraj zjutraj ob 7. uri je kazal barometer v Ljubljani 752.7, termometer —1, relativna vlaga 85%, mirno, oblačnost 8; v Mariboru je kazal barometer 752.4, termometer —1, relativna vlaga 90%, pihal je SW, oblačnost 10; najvišja temperatura je bila v Ljubljani 3, najnižja —1.6, v Mariboru —2, v Mostaru 3, v Beogradu —2, v Sarajevu —5, v Splitu 2.

Ljubljana

Sreda, 18. februarja 1931., Pepelnica. Pravoslavni: 5. februarja, Agatija.

Nočno službo imata lekarni Sušnik na Marijinem trgu in Kuralt na Gosposvetski c.

*

■ V Soči bo predaval v soboto 21. t. m. v salonu pri Levu naš rojak, izredni profesor univerze g. dr. Milko Kos o zgodovinsko-znanstveni temi pod naslovom: »Kdaj in kako smo prišli na Kras in Sočo«. Vabljeni rojaki, Sočani, prijatelji in sploh vsi, ki se za to zgodovinsko temo zanimajo. Pričetek ob pol 9. uri zvečer. Vstop vsem svobodno.

■ Pregled in plombaranje motornih vozil razen avtobusov za mesto Ljubljano in za srez Ljubljana-okolica se bodo vršili neprekinjeno zadnjikrat v soboto 21. t. m. od 9. do 12. in od 14. do 17. pred poslopijem uprave policije v Ljubljani. Negredana vozila se po 1. marcu tega leta ne bodo smela uprati za promet, zato se vabijo vsi lastniki, da pripeljejo svoja še negredana motorna vozila pred komisijo. Za pregled avtobusov se bo določil poseben termin pozneje, kar bo pravočasno razglašeno v listih.

■ Odprta noč in dan so groba vrata. Umrla je Jurman Solastika, rojena Bundschuh, 78 let stara, zasebnica, Cerkevna ulica 21. N. v m. p.

■ Radi obolenosti g. Gostiča se mora spremeniti že objavljeni operni repertoar. Danes se ponovi »Madame Butterfly« z gospo Zlato Gjungenac v naslovni partiji. Predstava je za abenm A.

■ Tatvina smučk. Knjigovezu Jenku Stanku, stanujočemu na Miklošičevi c. 3, sta bila iz veže njegovega stanovanja ukradena dva para kompletnih smučk v vrednosti 600 Din. En par smučk je bil črne barve, drugi pa bele.

■ Nesreče in nezgode. V ljubljansko bolnico so prepeljali več ponesrečenecov. Ko je vozil posestnice sin Vesel Franc, 28 let star, iz Viniče, občina Sodražica, bala, ga je napadel neki A. in mu zlomil levo nogo. — Progovni delavec drž. žel. Pajk Franc, doma iz Tlak, občina Smarje, je pri pospravljanju strehe na postaji Škofljica padel z lestve in se poškodoval na glavi.

— Volbenk Marija, žena delavca, stanujoča v

Ulici na grad, je padla na poledenelihih leh pri vodnjaku in si zlomila levo roko. Buh Anton, 18-letni sin bajtarja iz Selnika pri Polhovem Gradcu, je tako nesrečno padel, da si je poškodoval levo nogo.

Lovske puške

floberte, pištole za štrašenje psov, lovske in ribiške potrebščine ima vedno na zalogi

F. K. KAISER 323

puškar, Ljubljana, Kongresni trg 9

Maribor

m Ljudska univerza na Studencih. Jutri v četrtek ob 19. uri bo predaval šolski upravitelj g. Viktor Grčar o našem narodnem gospodarstvu in štednji.

m Otroško rajanje ISSK Maribor. V ponedeljek popoldne je priredil ISSK Maribor v Unioni otroško maskrado, ki je privabila stotine otrok iz vseh slojev in starosti. Zanimive nastope otrok solistov in skupin sta aranžirali ga. Zora Ravnikova in gđ. Hedi Pečnikova.

m Zahvala gojencev Glasbene Matice. Gojenci Glasbene Matice se zahvaljujejo vsem, ki so kakorkoli pripomogli k lepim uspehom nastopov v Beogradu, posebej pa g. ravnatelju dr. Tomišku, vodji ekskurzije ravnatelju g. Hladku-Bohinjskemu, g. Kustu in g. prof. Schweigerju, ki je zbor našel.

m Obmejni promet na severu v januarju. V januarju je preko severne slovenske meje prišlo v Jugoslavijo 2700 Jugoslovancev, 2745 Avstrijcev, 605 Čehoslovancev, 257 Nemcev in 860 drugih. Preko Maribora je dospelo 5753 oseb, preko St. Ilje 456 oseb, preko Čumureka 49, preko Dravograda 26, preko Prevalj 286, preko Radgone 84 in preko Hodoša 13. V istem času je odpotovalo iz Jugoslavije 7123 oseb, in sicer 3421 Jugoslovancev, 2672 Avstrijcev, 504 Čehoslovancev, 235 Nemcev in 291 drugih. Preko St. Ilje jih je odšlo 470, preko Čumureka 42, preko Dravograda 87, preko Prevalj 314, preko Radgone 67, preko Hodoša 17, ostali pa preko Maribora. Celotni promet je znašal 18.790 oseb, in sicer 6121 Jugoslovancev, 5417 Avstrijcev, 1109 Čehoslovancev, 422 Nemcev in 721 drugih. V tranzitnem prometu pa je potovalo na progi Maribor—Rakek 535 oseb, Rakek—Maribor 457, Prevalje—Maribor 150, Maribor—Prevalje 252, Prevalje—Labud 563 in Labud—Prevalje 731 oseb, skupaj 2688 oseb.

m Poroke. Pretekli teden so se v Mariboru poročili: Stanislav Kokol, kolar in gđ. Rozalija Vogninčeva, zasebnica; Rajko Vabič, delavec in gđ. Marija Prevaljskova, delavka; Jakob Strazišnik, sin posestnika in gđ. Veronika Arbičtrova, hči posestnika; Bogomir Gornik, posestnik in gđ. Manica Elšnikova, hči posestnika; Mihael Udes, delavec in gđ. Antonija Zupančeva, zasebnica; Ivan Gomboc, krojaški mojster in gđ. Anica Skrlj, zasebnica; Karel Baumkircher, poslovođa in gđ. Elizabeta Schmiedingerjeva, zasebnica; Alojzija Pavlič, delavec in gđ. Marica Brusova, delavka; Ivan Verdonik, mizarjski mojster in gđ. Marija Leberjeva, hči posestnika; Avguštin Bežjak, mehanik in gđ. Matilda Pirčeva, modistinja; Anton Pertot, orožnik in gđ. Marica Čerova, šivilja; Franc Geyer, kadetičnik drž. žel. in Anica Krajučeva; Ivan Radevič, vojaški muzik in gđ. Angela Rožkerjeva, zasebnica; Franjo Kurnik, zidar in gđ. Anica Ješovnikova, zasebnica; Avgust Pečecnik, ključavničar drž. žel. in gđ. Rozika Baumanova, delavka; Ciril Podlipnik, delavec in gđ. Marija Budjeva, tovarniška delavka; Mihael Pregl, kurjač drž. žel. in gđ. Marija Lešnikova, hči železničarja ter Simon Drogenik, posestnik in gđ. Magda Geiserjeva, hči posestnika. Bilo srečno!

m Smrtna kosa. V tukajšnji bolnici je v ponedeljek zvečer umrl g. Anton Kostanješek, posestnik pri Sv. Petru na Medvedjem sedlu, star 64 let.

m Ljudsko štetje. Mestno načelstvo obvešča vse v Mariboru bivaajoče: Po zakonu o ljudskem štetju bo štetje prebivalstva, poljedelskih gospodarstev in domačih živine, v mestih tudi popis stanovanj dne 1. aprila t. l. Da bo moglo biti ljudsko štetje izvršeno točno in pravilno brez zavlačevanja, poziva mestno načelstvo vse prebivalce, da si oskrbijo pravočasno potrebne listine: krstne liste, poročne liste, domovnice itd.

m Zahvala Sokola na Pobrežju. Sokol na Pobrežju se tem potom najlepše zahvaljuje gosp. Ludviku Orniku, trgovcu v Mariboru za velikodušen dar 1000 Din. Vrelega in dobrodrušnega darovalca naj posnemajo vsi prijatelji Sokola.

m Delovni trg. Od 8. do 14. t. m. je v Mariboru iskalo dela 58 moških in 54 žensk, prostih mest je bilo 72, dela je dobilo 29 moških in 43 žensk, koncem tedna pa je ostalo v evidenci še 1053 brezposelnih. Od 1. januarja do 14. februarja je pa dela iskalo 1049 moških in 398 žensk, prostih mest je bilo 470, dela je dobilo 164 moških in 229 žensk.

m Sejem za živino. Na zadnjem sejmu za živino je bilo 6 konj, 14 bikov, 152 volov, 261 krav in 4 teleta, skupaj 737 živali. Prodajali so se vol, debeli kg žive 7.75 do 9 Din, poldebili 6.50 do 6.75, plemenski 5.50 do 6; bikji 6.50 do 8, krave, debele 5.50 do 6, za klobase 2.50 do 3, molzne 7.50 do 5.50, breje 4.50 do 5.50, mlada živina 6.50 do 7.50. Prodanih je bilo 216 glav, od teh 4 za izvoz v Avstrijo in 70 za Italijo.

m Mariborske mesne cene. Prodaja se volovsko meso, prvovrstno kg 18 do 20 Din, drugovrstno 14 do 16 Din, meso bikov, krav in tele 16 do 14 Din, teletina, prvovrstna 22 do 35 Din, drugovrstna 15 do 20 Din, svinjina pa 14 do 20 Din.

m Čiščenje pločnikov. Predstojništvo mestne policije je ugotovilo, da mnogi hišni posetniki ne izvršujejo predpisov o čiščenju pločnikov (tratarjev), zato je odredilo strogo kontrolo in bo vse krivce brezobzirno kaznovalo.

m Nezgode in škoda zaradi snega. Velike množice snega so napravile te dni obilo škode po sadnem drevju in po strehah. Ponekod so snežni plazovi potrgali s streh tudi mnogo opeke in jih celo deloma razkrlili. Predvčeršnjim in včeraj so hišni posetniki dali odstranjevati sneg s streh po delavcih. Pa tudi nezgod ne manjka. Te so pretežno lahke, a v ponedeljek dopoldne se je pripetila tudi ena težja. V Gospejnih ulici je med snegom padla 70 letni vdova Beti Rozinškovi na glavo tudi opeka in ji zadala 6 cm dolgo rano na glavo, da so jo morali prepeljati v bolnico. Včeraj je pa sneg odtrgal s strehe Frangešev hiše v Gosposki ulici tudi 2 okni in ju vrzel na ulico.

m Nesreča Mariborčanke v Gradeu. Avtomobil je povozil te dni v Gradeu slaščičarko go. Almo Markovo. Dobila je tako težke poškodbe, da so jo morali prepeljati v tamkajšnjo deželno bolnico. Njeno stanje je zelo resno.

m Dan brez aretacij. V ponedeljek ni bil v Mariboru nihče aretirani. Mirni dnevi za policijo se nadaljujejo.

m Aretacija predznega sleparja. Pred dnevi se je pojavil v Mariboru nemško govoreči moški odločnega nastopa in se izdajal za Maksimilijana Pavla, akademskega kiparja, arhitekta itd. Obiskal je razne, pretežno nemške vdove boljnih hiš in jim ponujal krasne nagrobne spomenike iz švedskega granita po neverjetno nizkih cenah. Ponekod je trdil, da je zastopnik nekakega podjetja v Zagrebu, drugod trdke v Celju, potem je povedal, da ima lastno podjetje v Nemčiji, da je solastnik firme Riedlinger v flossenu itd., povsod pa je izvajal tudi predugne in je tako, kolikor se je doslej ugotovilo, oškodoval razne gospe za okrog 5000 Din. Ko je policija zanj doznala, se je obrnila na one trdke, za katerih zastopnika se je izdajal, in izkazalo se je takoj, da ga nikjer ne poznajo. Nadalje je policija ugotovila, da ima v Vrazovi ulici zasebno stanovanje, stanuje pa kljub temu v hotelu »Meranz«. Tam ga je v soboto tudi aretirala, a našla je pri njem le 80 dinarjev. Iz raznih dokumentov je naposled ugotovila, da se piše Maximilian Paul Dillauer, da je l. 1902 v Auerbachu v Nemčiji rojen, pristojen v Gdaneko, da pa ni niti kipar niti arhitekt in sploh nima nobenega dovoljenja obavljanja kakršnekoli posle v naši državi. Predznan nemški slepar je bil zato izročen državnemu pravdnistvu.

Celje

* Iz sodne službe. Sodnik g. Roš Mirko je promečen iz Slovenjgrada v Celje.

* Krajevni šolski odbor za mesto Celje bo imel v petek 20. t. m. v zbornici mestne narodne šole obračunsko sejo za leto 1930 in sicer za obe narodni in obe meščanski šoli. Na tej seji se bo tudi poročalo o ustanovitvi nemškega oddelka na mestni deški narodni šoli ter o stališču, ki ga bo okrajni šolski odbor zavzel proti temu oddelku.

* Občni zbori. Mestni odbor aerokluba »Naša krila« v Celju bo imel jutri, v četrtek 19. t. m. ob 20. v rdeči sobi restavracije v Narodnem domu svoj redni občni zbor. — Pevsko društvo »Oljka« bo imelo svoj redni letni občni zbor v petek 20. t. m. ob 20. v društveni sobi v Zdravstvenem domu.

* Sreski cestni odbor celjski oddaja dobavo in navoz gramoz za svoje ceste.

* Kriza čutiyo tudi berači. 60-letni brezposelni in dela nezmožni delavec T. Anton je bil ovađen policiji, ker je godrnjal, ko so mu oni, ki jih je prosil milodarov, dali 5-ter 10-parske novce namesto dinarjev. Berač je pač revež, če je kriza ali če je ni.

* Smrtna kosa. 16. t. m. je v Hutnji vasi na Koroskem umrla mati g. dr. Rebernika Jakoba, mestnega zdravnika in šefa Zdravstvenega doma v Celju. V Sv. Juriju ob Taboru je umrla mati g. Cilenska Franca učitelja v Celju. V Zavodni je 17. t. m. umrla ga. Koren Roza, žena železničarja, stara 60 let. Preostalim naša iskreno sožalje!

* Razpisana trafika. Oddelek finančne kontrole v Celju naznanja, da se oddajajo trafike v Medlogu št. 41, na Babnem št. 6 ter št. 15 in v Gaberju št. 172. Trafike se bodo v prvi vrsti oddale osebam, ki so zaščitene po invalidskem zakonu, t. j. vojnimi invalidom, vdovam, sirotam in njih sorojci. Interesenti naj se zglasijo pri Udrženju vojnih invalidov v Celju.

* Rešilna postaja je sicer nameščena v udobnih in lepo urejenih prostorih mestnega načelstva, ni pa tako vidna, kot se mora to zahtevati od take postaje. Mestno načelstvo je namreč za nekaj metrov umaknjeno s cestne fronte. Priporočljivo bi bilo, da se na kandelabru pred postajo namesti kak primeren znak. Zlasti pa ponoči je potrebno, da se vidi kak osvetljen znak.

* Srečna noč. Letošnja maskerada Sokolskega društva v Celju, ki se je pod geslom »Srečna noč« vršila v soboto v Celjskem domu, je sijajno uspela. Take dekoracije v Celju še nismo videli. Neštevilna rdeča srca so visela s stropa ter s sten, večina njih je bila od znotraj razsvetljena z žarnicami. Vsakemu udeležencu so pri vstopu pripeli majhno srečo na prsa. Najoriginalnejše pa je bilo ogromno sree, ki je bilo postavljeno na odru in skozi katero so maskirani pari ob zvokih godbe vkorakali v dvorano in otvorili ples. V najlepšem razpoloženju so se maske in »civilisti« vrteli vso noč. Dekoracija in požrtvovalni člani, ki so se ž njo potrudili, zaslužijo priznanje.

* Rešilni avto, ki je v petek stopil v akcijo, je imel doslej že tri vožnje. Prvi prevoz na razdaljo 30 km je bil v petek, drugi na razdaljo 16 km v nedeljo, tretji pa v ponedeljek, ko je iz Gaberja prepeljal v javno bolnico 15-letno služkinjo Kebljič Marijo, ki si je pri padcu poškodovala na glavi.

* Radi pijanosti in razgrajanja v mesto je bila v noči od nedelje na ponedeljek aretirana neka S. M.

* Izguba. 14. t. m. je neka ženska na Glavnem trgu izgubila račno torbico z vsebino 130 Din. Najditelj naj jo odda na policiji.

* Nesreča gozdnega delavca. 39-letni hlapec Skrbine Janez iz Petrovč je pred tedni podiral drevesa v gozdu svojega gospodarja. Pri tem mu je drevo padlo na hrbet in ga poškodovalo. S kraja se je zdravil doma, ko so se mu po poškodbah poslabšale, je moral v ponedeljek v celjsko javno bolnico.

Komemoracija za inž. Karadjolom

Ljubljana, 17. febr.

Snoči je priredil akademski agrarni klub Njiva v dvorani Del. Zbornice svečano komemoracijo za svojim bivšim predsednikom in ustanoviteljem inž. Joletom Karadjolom, ki je umrl nenadne smrti v Sibeniku kot šef kemičnega laboratorija tovarne La Dalmatienne.

Komemoracije se je udeležilo večje število vseučiliških profesorjev in drugih predstavnikov naše javnosti, obenem pa polnoštevno slu-

šatelji naše univerze, bivši tovariši pokojnika. G. ban dr. Marušič se je, ker je bil zadržan, opravičil in poslal pismo, v katerem je izrazil globoko obžalovanje usode mladega inženjerja, ki ga je tudi sam visoko cenil. Slično opravičilo je poslal tudi dekan tehnične fakultete inženjer Samec.

Komemoracijo je otvoril cand. inž. Gregorič Alojz. V počasenjen spomina prerano umrlega pokojnika so se dvignili vsi navzoči s sedežev, akademski pevski zbor pa je zapel »Beati mortui«. Pokojnika se je nato spominjal v daljšem govoru kot tovariša in idealnega delavca za napredek kmetijskega stanu jurist Tomšič. Omenjal je njegovo delo na univerzi med visokošolci ter med kmečkim ljudstvom doma v Dalmaciji. Lep spominski govor je imel tudi pokojnikov ožji rojak prof. Jurković. Pokojnega Karadjoleta je opisal kot idealnega borca za jugoslovansko idejo že iz srednješolskih let.

Svečano komemoracijo je zaključil akademski pevski zbor z žalostinko »Blagor mu«. Komemoracija je napravila na vse navzoče globok vtis.

Po umoru mengiškega nadžupnika Kušarja

Ljubljana, 17. februarja.

Preiskava v zadevi zverinskega umora nadžupnika Kušarja v Mengšu se energično nadaljuje v Mengšu in v Ljubljani. Prijetih in v Ljubljano privedenih je bilo več osumljencev, ki pa so vsi dokazali svoj alibi. Senzacija je vzbudila aretacija nekakega S., bivšega Dukičevega delavca, v ptujski okolici. Vse okolnosti so govorile za to, da je on morilec. Pripeljali so ga v Ljubljano, kjer pa se je že po kratkem zaslišanju izkazalo, da ni v zvezi z umorom.

Orožniške postaje v Dravski banovini vrše intenzivno poizvedbe. Dnevno eskortirajo v Ljubljano aretirance, ki jim na ljubljanski policiji temeljito izprašajo vest.

Kakor vse kaže, je bil umor mengiškega župnika rafinirano zasnovan. Morilec je moral dobro poznati domače razmere in je moral tudi dobro preštudirati svoj beg. Ker pa je po naključju pustil precej sledov, je upati, da bo v kratkem prijel.

Novice iz Šmartnega

Šmartno pri Litiji, 17. februarja.

Pustni dnevi so za nami. Pozna se splošna kriza; pomanjkanje denarja itd. Poročenih je bilo v fari le pet parov; zadnja sta bila poročena g. Ludvik Perne, vulgo Blaj in gospodična Jerica Sirk iz Rodnega Vrha. Tudi stara takorekto prastara navada praznovanja debelega četrta, ali malega pusta pri »Kizmarju« v Črncpotoku in krofovanja in ocvirkanja pri Robavsu jo izostala. Z eno besedo, pozna se povsod, da živimo v resnih časih. Navajeni smo tudi bili, da smo vsako leto na Valentinovo poromali k podružnični cerkvi v Sentiurju, kjer so shranjene relikvije tega svetnika in mu posvečena stranska kapela, ki se je zajedno vršila tam služba božja, a žal tudi ta stari običaj je letos izostal.

Snega imamo. Omeniti pa moramo sankanje, ki zvečer klanec od Ilovčarja do Grčarja oživi, kljub temu, da je prostora po naši dolini dovolj drugod, pa so si zbrali kar javno cesto, ter so jo že čisto zgledili. Starejšim ljudem to ne ugaja. Županova dolžnost bi bila, sankanje na tem prostoru prepovedati.

Poslušnega nabiralnika na Ustju in Dobrovi žal še poštna uprava, kljub prošnji ni dala.

Srežki načelnik je sporočil občini, da bo letošnje licencovanej plemenskih bikov za občino Šmartno in del Gradiške občine 27. aprila ob 9 uri na šmarnskem sejnišču, za občino Trebešje pa pri gostilni »Speh« (Jože Mandelj) 28. aprila ob 9 uri. Dobrorejeni plemenski biki bodo nagradi. Nadalje bodo na razpolago tudi letos 3 do 5 mesecev stari plemenski merjasci

radi povzdige prašičereje po 200 Din. Prijave in listovine se dobe pri tajniku g. Franu Peklarju med uradnimi urami v občinski pisarni. Ze dolgo časa so gozdna uprava in logarji v leporestja Slatina, last kneza Windischgrätzja, opazili, da jim izgineva še stoječ les posebno

Maskiran divji lovec v borbi z lovskimi čuvaji

Obsojen je bil na 2 leti in 1 mesec robije — še pet obravnava pred senatom trojice

Ljubljana, 17. februarja.

Danes dopoldne se je vršilo pred senatom trojice pod predsedstvom sodnega svetnika Mladiča šest obravnava, ki so trajale od 8.30 do 14.30. Državno pravdnštvo je zastopal drž. pravdnik dr. Lučovnik.

Delavec Finžgar Ivan, rojen 1. 1909. na Javorniku, pristojen na Koroško Belo, stanujoč na Javorniku 147, že kaznovan, je vzlic svoji mladosti zelo strasten divji lovec. Zapriseženi lovski čuvaj Stroj Ivan ga je večkrat svaril, naj ne hodi na lov. Dne 6. decembra lanskega leta okoli 10.30 je šel Finžgar s tovarišem Rekarjem Ivanom na lov v državni gozd na Mežakli. Finžgar je vzel v gozdu skrito puško s seboj in se je maskiral — nosil je dolgo brado in nekakšno žensko krilo ali predpasnik, obenem je imel s seboj sekuro, ker sta hotela z Rekarjem posekati nekaj bukev. Oba je zasačil nadlovec Markelj Ivan in preprečil njun namen. Rekar je s puško zbežal.

Dne 18. decembra je nadlovec Markelj obtoženca asail s puško v dvornem lovišču na Mežakli, ko je sledil nekemu jelenu. Tudi tedaj je Finžgar nosil krilo ali predpasnik — Marklju se je hitro skrila za neko vejo in skalo in ušel.

Dne 30. decembra okoli 12. ure je Finžgarja zasačil v lovskem revirju Kranjske ind. družbe na Mežakli blizu Kunčičeve koče zapriseženi lovski čuvaj Stroj Ivan z nabit puško. Finžgar je šel namreč zopet na lov. Stroj je kliknil: »Finžgar, stoj!« Finžgar pa je iz daljave 8—10 korakov oddal na Stroj strel iz manliherjeve repetirke, model 95. Krogla je zadela k sreči v gumb desnega rokavca Strojvega suknjica, tako da se je zdrobil. Finžgar je na Stroj mrl stoji. Nato se je Finžgar skrila za bukev v majhni kotlini. Čim se mu je Stroj približal na 8—10 korakov, je Finžgar zopet sprožil in je šel strel Stroj nad glavo. Stroj se je namreč tedaj pripognil in s tem ušel gotovi smrti, ker bi ga sicer strel zadela v glavo. Nato je Stroj legel na tla in se spazil 5—7 korakov do osumljenca in se skrila za neko smreko. Takoj nato je Finžgar tretjič sprožil in je krogla zadela meter pred Strojem v sneg, tako da mu ga je vrgla v obraz. Ker je nastopila megla, je Finžgar mogel pobegniti.

Obtoženi Finžgar je priznal vsa očitana mu dejanja, le glede dogodka 30. decembra je zatrjeval, da je Stroj skočil iz koče in takoj za njim 2 krat ustrelil, on pa da je oddal tri strele, da bi prestrašil Stroj.

Zagovornik dr. Goljar je v daljšem zagovoru poudarjal, da se Finžgar ni zavedal svojih dejanj, za kar najbolj priča nesmiselno maskiranje. Tudi je treba upoštevati, da je nadlovec Markelj ravnal z njim po očetovsko, Stroj pa ne, radi česar se je Finžgar zbal za svoje življenje in je postopal v razburjenosti.

Obsojen je bil Finžgar na 2 leti in 1 mesec robije ter na dve letni izgubo častnih pravic. Obsojenec je prijavil revizijo in priziv proti visoki kazni.

Napadalca zabodel v silobranu.

Dne 28. oktobra lanskega leta je V. Ivan, rojen leta 1907. v Strahovici, spremljal svoje dekle Frančiško Močnik iz Kamnika na njen dom v Bisteršico. Ko sta prišla pred njeno hišo, sta ga napadla Z. Peter in G. Rudolf. Med pretepom je V. potegnil žepni nož in zabodel z njim Z. v prsa. Ker so bila ranjena pljuča in je uhajal iz njih zrak, je nastala nevarnost za napadalčovo življenje. Obtoženec se je zagovarjal, da je ravnal v pravičen silobranu. Radi zaslišanja dveh prič Kočarja Mihe ml. in Setine Franca, orožniškega narednika, je bila obravnava 3. t. m. preložena na današnji dan. Obtoženca je v temperamentnem zagovoru branil odvetnik dr. Jaske. V. je bil obsojen na 21 dni strogega zapor.

Zločin izsiljevanja v Zgornji Kokri.

Polajnar Jožef, rojen 1885. na Jezerskem, pristojen v Predvor, brezposelni delavec brez stalnega bivališča, je bil svojčas zaposlen pri veleposelniku Stularju Ivanu v Zgornji Kokri kot pastir in pomožni lovski čuvaj, a je bil 16. 11. l. 1928. odpuščen radi nepokorščine. Od tega časa je gojil posebno sovraštvo do Stularja Ivana in mu neprestano grozil. Ostro grožnjo je izrekel v svojem dopisu 28. 12. 1930. Grozil je Stularju, da bo svoje račune z njim poravnal s krvjo in da bo napravil zločin, če mu do 5. jan. t. l. ne pošlje 20.000 Din.

Obtoženec, ki mu manjka leva roka, se je zagovarjal, da je bil brez vsakega zaslužka in da si ni vedel pomagati. Svoje grožnje da o nikdar mislil izvršiti.

Zagovornik dr. Šubie je naslikal obtoženca kot človeka, ki ga neprestano zasleduje nesreča. Obsojen je bil Polajnar na dva meseca strogega zapor.

Greh brezposelnega mehanika.

K. Viktor, rojen leta 1908. v Dovjem in tja pristojen, mehanik v Radentheinu v Nemški Avstriji, že kaznovan, je prišel 19. 11. 1930. iz Nemške Avstrije na obisk k svoji botri Smolej Mariji na Dovje in se tam zadržal do 28. 11. Ze takoj prvi dan je ukradel Smolejevi 110 Din in rjavo listnico. Drugi dan je odšel k posestniku Janši Francetu in ga prosil 300 Din posojila, češ da jih rabi za potovanje v Ljubljano in da pričakuje pošiljavo denarja od o. Dobil je pri Janši 100 Din. Naslednje dni se je klatil po dnevi okoli, prenočeval pa je pri Smolejevih. Dne 6. 12. je v odsotnosti vseh domačih vlomil v zidno omarico v hišni kauri, kjer je imel domači sin Smolej Jakob shranjenih 385 Din in pobral ves ta denar. Obenem je ukradel Jakobu nikelnasto uro in 60 Din. Smoleju Kristjanu, s katerim je skupaj v sobi spal, pa 20 Din in je nato brez slovesa izginil v Av-

strijo. Ker pa K. tudi v domačem kraju zasleduje oblasti radi tatvin, se je 10. 12. s propustnico, glasečo se na Logarja Franca iz Marije na Zili, povrnil zopet v Jugoslavijo. Dne 12. 12. je odprl s ponarejenim ključem pri gostilničarki Klauz Mariji v Lescah zaklenjen omarico v kuhinji in ji ukradel najmanj 1000 dinarjev.

Zagovarjal ga je odvetnik dr. Jelenec. Obsojen je bil na 6 mesecev strogega zapor in na enoletno izgubo častnih pravic.

Tatvina kolesa.

M. Ivan, rojen 1. 1912. pekovski pomočnik na Bebelem vrhu, je ponoči 23. 9. 1930. ukradel Sasku Josipu kolo, vredno 700 Din. Obsojen je bil na 21 dni strogega zapor.

Visokošolec v borbi s stražniki.

20 letni visokošolec M. Miroslav z otoka Hvara, stanujoč v Križevniški ulici, je 15. 10. 1930. službojoče stražnike Urdiha, Kotnika in Čokeleca, ko so ga ti aretirali, z rokami suval in z nogo brcal, torej s silo skušal preprečiti državnim uslužbencem vršiti službeni posel in jih je javno razžalil, ko je kričal nad njimi: »Šta hočete, policaji, ajte...! Ti samo izvadi samokres, ja se ne bojim!« Obsojen je bil na 15 dni strogega zapor pogojno za eno leto.

Iz kriminalnega predala

Ljubljana, 17. februarja.

Samomor hlapca na mestni pristavi

Vovk Franc, vratar na mestni pristavi, Cesta na Kodeljevo 8, je telefonično obvestil policijo, da so našli na hlevnem podstrešju mestne pristave obešenega hlapca Rijavca Antona, roj. 1. 1901. v Ljubljani, samskega, stanujočega na mestni pristavi na Kodeljevem.

Kakor se je dognalo, je bil Rijavec v nedeljo zvečer v družbi delavca Kramarja Ivana na neki zabavi, odkoder sta prišla pozno domov. V spalnici, kjer sta on in Kramar skupno prenočevala, se je prišel Rijavec sumljivo obnašati in zmedeno govoriti, da si bo vzel življenje. Res si je zadržal pas okoli vratu in se je hotel obesiti za ročaj v sobi nahajajočega se kolesa, kar pa se mu ni posrečilo. Nato si je hotel z britvijo prerezati vrat, kar pa mu je Kramar zabranil. Nazadnje se je nekoliko pomiril in je zjutraj kot po navadi odšel v hlev, kjer pa se ni dolgo zadržal in je neznan kam izginil. V času krmiljenja ob 11. dop. so ga dobili obešenega pri mrtvi na hlevnem podstrešju. Rijavec se je večkrat napram tovarišem izrazil, da radi splošnega zapostavljanja ne bo dolgo živel in da si bo vzel življenje. Pri njem niso našli nobenega poslovnega pisma.

Došli policijski zdravnik dr. Avramovič je odredil, da so truplo prepeljali v mrtvašnico k Sv. Kristofu. Vse premičnine, last pokojnika, so se izročile bratu Rijavcu Viktorju z Rudnika 39 pri Ljubljani.

Vlom na Glincah

Neznani vlomilec je vlomil v mesnico Gutnik Antonije na Glincah, Tržaška c. 5, ter odnesel 1200 Din v bankovcih po 10 Din, za okoli 250 Din kovanega denarja in za okoli 400 Din svinjskega mesa.

Tatvina železničarske torbe v vlaku

V vlaku št. 917 na postaji Kranj je bila ukradena izpod sprevidniškega sedeža II. razreda rujava usnjata torba z več posodami za kavo, za mast, za sol in drugimi predmeti v skupni vrednosti 500 Din.

Vlomna tatvina v Gorišnici

V Gorišnici, občina Sv. Marjeta niže Ptuj, je bilo vlomljeno v trgovino Horvata Alojza in ukradena večja množina manufakturnega blaga ter 4174 Din v gotovini. Skupna škoda znaša 23.674 Din.

Velika Kostrivnica

Vprašanje šole. Dopisnik iz Šmartna pri Litiji, je omenil nedavno tudi našo šolo, omenja joč, da je vas Velika Kostrivnica oddaljena od Šmartna pille pol ure. V resnici je vas oddaljena od Šmartna ravno tri in pol km. Razen tega so vasi Liberga, Preska, Jagodnik in dr. oddaljene od 8 in pol do 9 km od Šmartna. Zato so naši občinski odborniki prosili l. lsko oblast za ustanovitev svoje šole v podobni Liberga in niso podpirali akcije za razširjenje ali zidanje nove šolske stavbe v Šmartnem. Pri ustanovitvi nove šolske občine so odborniki upoštevali, da bo nova šola v središču vsega šolskega okoliša. Ker ni bilo za šolo primerne prostora, je določila šolska oblast v ta namen Jesenškovo sobo. Kar se tiče našega šolskega vprašanja, ga bo pa rešila po svoji uvidevnosti le zato postavljena šolska oblast.

Jesenice

Občni zbor. Minuli teden se je vršil občni zbor pevskega odseka na Jesenicah narodno-železničarskega glasbenega društva »Sloga« v Ljubljani. Občni zbor, ki je bil lepo obiskan, se je vršil v restavraciji g. Dav. Tancarja. Otvoril ga je predsednik odseka g. Thuma, šef, tukajšnje kurilnice. V zanosnih besedah je podal svoje poročilo, v uvodnih besedah pa je pozdravil oba delegata ljubljanske »Sloge«, ki je obenem matica, njenega predsednika g. inž. Zelenka in odbornika g. Furlana. Tajniško poročilo je podal tajnik g. Peršič, kakor tudi mesto odsotnega blagajnika g. Vebra blagajniško poročilo. Izvolili so tudi nov upravni odbor, ki je naslednji: predsednik g. Thuma, podpredsednik g. Zupan in odborniki gg. Veber, Peršič, Tomazin, Kruh, Podlesnik, Levstik, Hojak ter Bonažič. Vrlemu pevskega društvu želimo tudi v novem poslovnem letu obilo sreče in uspeha.

Velik vlom na ptujskem polju

Maribor, 17. februarja.

V noči od 13. na 14. t. m. so doslej še neizsledeni vlomilci obiskali trgovino Alojzija Horvata v Gorišnici št. 11, občina Sv. Marjeta niže Ptuj. Strokovnjakso so odprli vrata in potem odnesli iz trgovine izredno velike količine najrazličnejšega, največ manufakturnega in galanterijskega blaga. Tako so med drugim ukradli 200 m čipk, 112 m krepa, 300 žepnih rut, 60 ženskih naglavnih rut itd. v skupnem iznosu 19.500 Din. Poleg tega so pa izpraznili tudi predal, v katerem je bilo 4174 Din v gotovini. Ker je vso noč padal sneg, je temeljito zabral vse sledove, tako da ni bilo mogoče niti ugotoviti, od katere strani so vlomilci prišli in kam so izginili. Gotovo pa je, da so morali biti tuji, bodisi iz Ptuj ali Maribora ali pa iz Hrvaškega.

Svojo smrt je napovedal

Jetični mladenič, ki je umrl na sosedovi peči

Cerknica, 16. februarja.

Pretekli teden je umrl v Selsku Ivan Meden, 21-letni čevljarški pomočnik.

Ta je pogostokrat prišel k sosedovim v vas. Tako je tudi zadnjič prišel in, ko je lezel na peč, je rekel: »Na peč grem sam, doli me boš morali pa vi nesti!« In res! Nekaj časa je ležal na peči in medtem je kar na lepem umrl. Fant je bil jetičen, a vseeno je čudno, kaj je vzrok njegove nenadne smrti? Naj v miru počiva!

Litijske novice

Letošnja sokolska maškerada je kljub gospodarski krizi zelo dobro uspeła. Zabavalo nas je nad 50 zelo pestrih in nekaj prav originalnih mask. Kot najlepše maske so bile izvoljene gđe. Mira Kepova iz Šmartna, gđe. Zofka Šišek in gđe. N. N. iz Ljubljane. V znak priznanja so poklonili vsaki šop lepih rdečih nageljev. — Nekaj popolnoma novega za Litijo pa je bila prireditev otroške sokolske maškerade na predpustno nedeljo dopoldne. Ze pred napovedano uro je bila dvorana nabit polna maskiranih otrok v spremstvu svojih staršev. Prišlo se je pravečato otroško rajanje. Na godbo megafona so pod vodstvom br. Plesničarja večkrat zaplesali kolo in vprizorili nekaj rajalnih nastopov. Nekaj posebno razigranih parčkov je zaplesalo tudi valček. Vsi maskirani otroci so bili obdarovani od Sokola s skodelico čaja in slaščicami. Prireditev je bila zaključena ob 17. uri. — Glede na prireditev otroške maškerade je apel g. kateheta Lovšina izval najrazličnejše ostro si nasprotujoče komentarje. Mislimo, da bi bilo to mogoče najlažje in najbolj vedno sporazumno izvrševati. Pred sličnimi zabavnimi prireditvami za otroke ali s sodelovanjem otrok, naj bi prireditelji povabili na razgovor odnosno sodelovanje vse merodajne faktorje, ki so pri mladini zainteresirani bodisi kot vzgojitelji bodisi kot njihovi verski učitelji. Kajti vsako razburjanje ljudi je nepotrebno in škodljivo, da celo kaznjivo.

Na prošnjo obrtnikov v svrhu večje naobrazbe je odredila banska uprava za Litijo 6 tedenski knjigovodski tečaj. Pouk se vrši 4 krat na teden, t. j. v sredo, četrtek in petek zvečer in v nedeljo dopoldne. Knjigovodstvo poučuje g. prof. Slavko Kranjc iz Ljubljane. Tečaj redno obiskuje nad 35 obrtnikov in pomočnikov.

Tudi sadjarsko društvo je začelo intenzivnejše delovati. Občni zbor je potekel v splošno zadovoljstvo vseh navzočih. Odbor je priredil za svoje člane predavanje o vrtnarstvu. Nad 50 poslušalcev je predaval g. Skulj iz Ljubljane.

Z letošnjo zimo pa niso nič kaj zadovoljni smučarji. Sokol je ustanovil še celo lasten smučarski odsek. Bog pa ni in ni hotel dati snega. Naenkrat pa je zapadlo kar nad 30 cm snega in vse je pobitelo s smučkami v naravo. Smolo pa je imel eden izmed najagilnejših smučarjev učitelj g. Zupančič, ki je tako nerodno padel, da si je lažje poškodoval nogo in so ga pripeljali domov.

Ormož

Sokol. Sobotna maškerada je zelo dobro uspeła. Prvo nagrado je dobila maska Arabec (g. Job), drugo pa gđe. Edit Trautwether.

Čitalnica. Občni zbor čitalnice, ki se je pred kratkim vršil, je bil dobro obiskan. Izvoljen je bil stari odbor s predsednikom g. dr. Košanom na čelu, razen knjižničarja, ki je radi zapovednosti to mesto odlozil. Za knjižničarko je bila izvoljena učiteljica g. Polakova.

Ubijalec Jurkovič, ki je pred kratkim ustrelil delavca Šuleka, je bil danes eskortiran k okrožnemu sodišču v Maribor.

Učiteljsko zborovanje v Ormožu je bilo radi snežnega meteža zelo slabo obiskano. Tovariš Kotnik je potočal o seji širjega sveta UJU v Ljubljani, na kateri je zastopal tuk. društvo. G. predsednik je prečital dole navedbe in uredbe s potrebnimi navodili.

Sneg tudi nam dela velike preglavice. Vsak drugi dan se vleče plug za sneg, da nes celo do Sv. Tomaža, kar pošta drugače ne bi mogla v Ormož.

Hrastnik

Pri nedeljskih colitvah v II. rud. skupino so bili izvoljeni v Hrastniku: Bedenk I., Blanc B. Jagodič A. II., Vastič C., Kumlanec V., Tanšek Al., Verden A. in iz Ojstrega: Bartolo A., Plahuta Fr. ter Vodislar P. Zanimivo je, da ni dobila večine ŽIRJ, pač pa nasprotno združeni rudarji

Sevnica

Nov grob. Rodbini Zavrl v Sevnici je v soboto dopoldne po dolgem trpljenju umrl sinček Bogdan v nežni starosti 3 let. Hudo prizadeti rodbini naše sožalje!

Visok sneg. Pri nas je začelo v petek zvečer snežiti in sneži že 2 dni in 2 noči nepretrgoma. Po višjih hribih, osobito pa na Planini, je v nedeljo dosegel sneg višino 1 metra. Na Valentinov sejm v Sevnici, ki je bil v soboto in ki je bil prejšnja leta prav dobro obiskan, je prišlo zaradi snežnih metežev le malo ljudi.

TRIUMPH AUTO

d. z. o. z.

Strojno- in elektromehanične delavnice

Zastopstvo konzorcija »FIAT« Torino

naznanja svojim cenjenim odjemalcem in dobaviteljem, da z dnem 21. februarjem t. l. preseli svoje pisarniške prostore in skladišče rezervnih delov iz Dunajske ceste 31

v svoje lastne novozgrajene prostore
Ljubljana VII., Celovška cesta 38

poleg novih delavnic, kjer se nahaja tudi skladišče olja in pnevmatike
»PIRELLI« in »CONTINENTAL«

Telefon 2665 in 2187

Razstavniki prostori za avtomobile
MEDVEDOVA 7

poleg Gorenjskega kolodvora

v katerem so vedno na zalogi vsi najnovejši modeli kakor: 514, 521 C, 521 N, 621 N, 621 L. — Razpolagamo tudi s več rabljenimi in dobro ohranjenimi osebnimi in tovarnimi avtomobili, katere nudimo po izredno nizkih cenah

Položaj na žitnih tržiščih

(Poročilo borzne agenture B. Balabušić in drug, Novi Sad)

Pšenica. Naraščanje povpraševanja evropskih uvoznih držav je povzročilo, da so se cene v prekomorskih tržiščih uvrstile. Najbolje so se cene popravile v Kanadi valed popolne izolacije severnoameriške konkurence. »Farmboard« drži cene še vedno znatno nad svetovno pariteto, zato so za enkrat možnosti izvoza zelo minimalne. Zaostale zaloge stalno naraščajo in znašajo 192 milijonov busheljev napram 159 milijoni lanskega leta v istem času. Vlada je farmerjem ponovno dovolila 100 milijonov dolarjev. — V Kanadi so zaloge znatno manjše od lanskega leta in znašajo 82 milijonov busheljev (1 l. 106,7 milijonov).

V Argentini je vreme za žetev še nadalje nepovoljno. Veliko škode je utrpela kvaliteta lu tudi kvantiteta.

Skoro vse evropske države prikazuje večje zanimanje za inozemsko blago. Posebno se opaža povečano povpraševanje v Franciji, Angliji in Belgiji. Na povoljšanje situacije žitnih tržišč je vplivalo tudi uvrščanje efektnih vrednot na ameriških tržiščih.

Tudi naša sosedna tržišča prikazuje povoljšno tendenco za pšenico. Naše domače pšenice je vedno manjše. Pred časom izvožene in v skladiščne količine so večinoma dobro prodane, medtem ko do novih sklepov ne prihaja radi nadparitetne cene naših žitaric.

Naša domača tržišča se razvijajo povsem neodvisno od inozemskih. Situacija koleba na podlagi povpraševanj s strani mlinov in na podlagi ponudb. Boljše vrste potiske in gornjebaške pšenice se plačujejo dobro.

Koruzna. Vzporedno s situacijo pšenice se je držala tudi koruzna. V Argentini so natovorjenja manjša in so se vsled tega cene dvignile. Tudi povpraševanje s strani konsumnih držav se je znatno povečalo. Argentinska žetev prične v teku enega meseca, vidiki bodoče žetve so prav dobri in pričakuje se rekordna letina.

V Evropi je situacija v splošnem povoljna. Največja povpraševanja prihajajo iz Danske in Nizozemske. Posebno Danska je svoj letošnji kontingent znatno zvišala in s tem nadoknadi la manjo potrošnjo Nemčije.

Sosedna tržišča prikazuje mnogo zanimanja za našo koruzo in je bilo v zadnjem času sklenjenih prilično mnogo ugodnih zaključkov. Za poznejše termine pa so ruske in romunske ponudbe cenejše od naših. Zato izkazuje terminski zaključki tudi nižje notacije.

Domača tržišča, ki so bila pred časom zelo čvrsta, so v zadnjem času ponovno popustila na ceni, čeravno so ponudbe še vedno malenkostne. Povpraševanje s strani tuzemstva je minimalno. Manjše količine se izvažajo v Slovenijo in Dalmacijo. Ostali kraji pa ne kažejo še nikakega zanimanja. V terminskem blagu so ponudbe, kakor tudi povpraševanja brezpomembna.

V ostalih žitaricah ni zanimanja. Povpraševanje po črni moki je dobro, za belo moko pa ni interesa. Cene so ostale neizpremenjene. Za ječmen obstoji še nadalje dobro povpraševanje, prodaja se predvsem blago iz južne Srbije in Romunije.

× Oddaja dela za izmenjavo in popravilo železnih konstrukcij na progi Vinkovci—Brod se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 5. marca t. l. pri Direkciji državnih železnic v Subotici. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

Prodaja saj od lokomotiv se bo vršila potom licitacije dne 2. marca t. l. pri strojnem oddelku Direkcije državnih železnic v Subotici. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

× Rok za vlaganje ponudb za dobavo električnega materiala. Direkciji državnega rudnika v Kakmju, ki je bil določen za dan 18. februarja t. l., je podaljšan do 28. februarja t. l. poselnim.

× Jugoslovansko-čehoslovaška trgovinska pogajanja v Pragi prekinjena. Zagrebški »Morgenblatt« poroča, da so bila pogajanja med našo državo in čehoslovaško republiko prekinjena za kratko dobo. Naša delegacija je odpotovala po nove instrukcije. V ospredju se nahajajo zahteve naših delegatov po preferenčnih carinah na pšenico. Čehoslovaški agrarci pa odklanjajo preferenčne carine iz razlogov poljskih in madjarskih pogajanj, ki se nahajajo v nerešenem stanju. V splošnem se naglašja, da se čehoslovaški agrarci ogrevajo za žitni monopol, ker so se dosedanje njihove teorije izkazale kot zgrešene.

× Brezposelne podpore v Angliji. Ta teden bo spod. zbornica razpravljala o povišanju fonda za brezposelne za 20 milijonov funtov šterlingov. Konservativci bodo glasovali proti temu povišanju ter zahtevali, naj kraljeva komisija prouči poslovanje zaklada za podpore brezposelnim.

Dobave

Gradbeni oddelk Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 20. februarja t. l. ponudbe glede dobave kablja; do 24. februarja t. l. pa glede dobave tiskovin. — Strojni oddelk Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 20. februarja t. l. ponudbe glede dobave 400 kg špirita; do 21. februarja t. l. glede dobave 1000 kg pisanih cunj; do 23. februarja t. l. pa glede dobave 100 kg hektografske mase. — Prometno-komercialni oddelk Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. februarja t. l. ponudbe glede dobave 12.000 kg petroleja. — (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih).

Najmodernejšie vzorce

ZAVES in PERILA

namiznih in kuhinjskih garnitur
veže najfineje in najceneje tvrdka

Matek & Mikeš
Ljubljana, Dalmatinova 13

Entlanje, ažuriranje, predtiskanje takoj.

Borzna poročila

dne 17. februarja 1961.

Devizna tržišča

Ljubljana, 17. februarja. Amsterdam 22795, Berlin 13485—13515, Bruselj 79124, Budimpešta 99096, Curih 109440—109740, Dunaj 79686 do 79986, London 27392, New York 5660—5680, Pariz 22263, Praga 16771—16851, Trst 29720 do 29737.

Zagreb, 17. februarja. Amsterdam 22795 bl., Dunaj 79686—79986, Berlin 13485—13515, Bruselj 79124 bl., Budimpešta 99096 bl., London 27392, Milan 29626—29826, New York 5660, Pariz 22263 bl., Praga 16771—16751, Curih 109440—109740.

Beograd, 17. februarja. Amsterdam 227650 do 228250, Berlin 134850—135150, Bruselj 98946—99246, Curih 109440—109740, Dunaj 79686—79986, London 27352—27632, Milan 29620—29820, New York 5660—5680, Pariz 22163—22363, Praga 16771—16851.

Dunaj, 17. februarja. Amsterdam 28556, Beograd 125275, Berlin 16919, Bruselj 9908, Budimpešta 12418, Bukarešta 42905, Kopenhagen 19015, London 3437, Madrid 7030, Milan 37245, New York 71170, Pariz 27885, Praga 210685, Sofija 51565, Stockholm 19030, Varšava 7973, Curih 13727.

Curih, 17. februarja. Beograd 913, Pariz 20315, London 251775, New York 52840, Bruselj 7220, Milan 2713, Madrid 5130, Amsterdam 20805, Berlin 12320, Dunaj 7283, Sofija 375, Praga 153425, Varšava 5810, Budimpešta 90425.

Vrednostni papirji

Ljubljana, 17. februarja. 8% Bler. 9250, 7% Bler. 82, Celjska pos. 160, Ljublj. kred. 125, Prva hr. šted. 880, Kred. zav. 170—180, Vevče 128, »Split« 350—400, »Stavbnac« 40, Ruše 240.

Zagreb, 17. februarja. Drž. pos.: 7% inv. pos. 8650—87 (8650), vojna škoda ar. 41750 do 418, kasa 41750—418 (418), februar 416 do 41750 (416), mare 416—418, april 416—41750, maj, junij 416—418, 4% agr. obv. 5125—5150, 7% Bler. 8150—82, 8% Bler. 9225—9250 (9225), 7% pos. hipot. 8150—8175 (8175). — Banke: Hrvatska 50 d., Praštediona 976 do 980, Uduzina 194—19450, Ljub. kred. 125 d., Medjunarodna 6850 d., Narodna b. 8300 bl. — Industrije: Sečerana Osijek 270—280, Trboveljska 339—340, Slavonija 200—202, Vevče 128 d.

Beograd, 17. februarja. 7% inv. pos. 86 do 8650, 4% agr. obv. 5250, 7% pos. drž. hip. b. 8275—83, 7% Blaire 82, 6% begluške obv. 69 do 70, vojna škoda 417—41750, Rdeči križ 45, Narodna banka 8000—8110.

Dunaj, 17. febr. Bankverein 1659, Kreditni zavod 47—, Dunav-Sava-Adria 1560, Prioritet 9285, Ruše 2950, Trbovlje 4325.

Notacije naših državnih papirjev v inozemstvu

London, 17. febr. 7% Blaire 7950—82.

New York, 17. febr. 8% Blaire 9050—9250, 7% Blaire 81—82, 7% pos. drž. hip. b. 8175 do 83—.

Žitna tržišča

Na ljubljanskem tržišču tendenca čvrsta, brez prometa.

Novi Sad, 17. februarja. Koruza: baška, sremska garant. 7750—82, baška, sremska, mare, april, maj 85—90, baška, ladja Dunav in Sava, predčasno suha 82—84, baška maj 8750 do 9250. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: pšenica 13 vagonov, koruza 15 vagonov, moka 6 vagonov, otrobi 1 vagon. Tendence: slabša.

Sombor, 17. februarja. Pšenica: baška okolica Sombor 7879 kg 140—150, ostala neizpremenjena. — Koruza: baška februar 7750—8250. Vse ostalo neizpremenjeno. Tendence: neizpremenjena. Promet: 166 in pol vagona.

Budimpešta, 17. februarja. Tendence: slabša. Promet: miren. Pšenica: mare 1476—1477 (1477—1478), maj 1480—1492 (1492—1494). Rž: mare 1110—1122 (1116—1117, maj 1106 do 1118 (1115—1116)). — Koruza: maj 1210—1224 (1218—1219).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendence: mlačna, promet: 1 vagon tramov.

Sport

Končno stanje v prvenstvu moštev je sledeče: 1) Madjarska 10 zmag, 2) Čehoslovaška 8 zmag (seti 44:19), 3) Anglija 8 zmag (43:26), 4) Švedska 7 zmag, 5) Nemčija 6 zmag, 6) Avstrija 5 zmag, 7) Letonska 5 zmag, 8) Romunija 3 zmage, 9) Jugoslavija 2 zmagi, 10) Litva 1 zmaga, 11) Indija brez zmage.

Single gospodov: finale: Szabados-Borna 21:13, 24:22, 21:13. Oba Madjarska.

Single dam: finale: Medjansky (Madj.)- Müller (Nemč.) 21:8, 16:21, 21:8, 21:14.

Double gospodov: finale: Barna-Szabados: Kelen-David (vsi Madj.) 21:15, 21:16, 20:22, 21:18.

Double dam: finale: Medjansky-Sipos (Madj.): Gal-Tsai 21:17, 19:21, 21:17, 21:13.

Mixed double: finale: Medjansky-Szabados: Sipos-Barna 21:13, 21:18, 16:21, 21:18.

Izjava: Obžalujem in preključem svoj prenapljeni nastop dne 25. VII. 1930. na kopališču

SK Ilirijo, zlasti izrečene neosnovane žaljivke, s katerimi sem razžalil člane ASK Primorje in izrekam zahvalo, da so odstopili od obtožbe. St. Bloudek.

Mednarodne smuške tekme v Bohinju.

Ljubljana, 17. februarja.

Jugoslovanski Zimskosportni Savez je imel sinoči dolgotrajno sejo, na kateri je razpravljalo o tekočih zadevah. Predvsem je bil govor o mednarodnih tekmah v Bohinju, katere namestnik saveza izvešči pod vsakim pogojem. Vse priprave, ki s tečje tekmovanja samega, so popolnoma gotove, tekmovalna proga je že pripravljena, skakalnica čaka samo še skakačev. Sv. Peter se je končno vendarle usmilil Bohinjčanov in jim je poslal toliko snega, da ga bo dovolj za mesec dni. Idealno vreme, ravno taka smuka — kaj hočete še več. Za goste, tekmovalce in gledalce so pripravljene tople sobe, domačini hočejo pokazati, da znajo ceniti čast, ki jih je doletela s tem, da se na njihovih tleh vrše prve mednarodne smuške tekme saveza.

Zunanji tekmovalci se pripeljejo v sredo v Ljubljano. Savez dosedaj še ni prejel vseh prijav. Povsem sigurno je, da se tekmovalna udeležba Čehi, Avstriji in nekateri Norvežani. Savezni delegat v Oberhofu dr. Berce, se je po naročilu saveza pogajal z različnimi inozemskimi delegati, da pošljejo svoje tekmovalce v Bohinj. Ni še znano, v koliko so pogajanja uspešna. Upamo, da je savezni delegat imel srečo. Čehi se pripeljejo v sredo dopoldne. V Oberhofu so dokazali, da so najboljši v srednji Evropi, naši tekmovalci bodo morali napeti vse sile, če hočejo napram njim doseči dober uspeh.

V Bohinju bodo vozila dva posebna vlaka. Savez je preskrbel polovično vožnjo. Prvi vlak odpelje iz Ljubljane v nedeljo ob 5:25 zjutraj, iz Maribora pa že v soboto ob 21. 40. V Bohinju prispeja ob 8. zjutraj. V nedeljo bodo imeli posetniki prvovrsten užitek. Ta dan se bodo vršile skakalne tekme na Hansenovi skakalnici, ki se po izjavi novega trenerja saveza, Norvežana Sigmunda Gutormsena, lahko primerja z najboljšimi skakalnici na Norveškem.

Joško Janša dobil strog ukor

Savez je na svoji seji razpravljati tudi o znani aferi bratov Janša. Joško, ki je bil določen za Oberhof, iz neznanih vzrokov ni odpotoval, ne da bi o tem obvestil savez. JZSS je zbral material in uvedel preiskavo. Joško je izjavil, da se ni mogel odpeljati v Oberhof, ker je bil preprečen. Savez mu je izrekel strog ukor in obenem dvignil suspens, medtem ko ostane inž. Janko še nadalje suspendiran.

Častni večer dr. Žižku, na katerem mu bo JZSS izročil zlati znak.

V četrtek 19. t. m. ob 20. priredi JZSS ministerskemu svetniku in šefu oddelka za turizem dr. Cirilu Žižku v beli dvorani hotela Union častni večer. Na tem večeru mu bo izročil svoj zlati znak v priznanje njegovih izrednih zaslug na sportnem polju in posebno še v zimskem sportu in tujsko prometnem oziru. Na proslavo so vabljene predstavniki raznih uradov. JZSS vati nadalje vse smučarje in rtnike sploh, da s čim številnejšo navzočnostjo izkažejo slavljenju svojo hvaležnost.

Zaključek svetovnega prvenstva v table tennis. V nedeljo se je v Budimpešti zaključilo svetovno prvenstvo v table tennis. V nadaljevanju prvenstva moštev je beležila Jugoslavija svojo drugo zmago. Premagala je Litvo s 5:2. Ostali rezultati: Švedska—Avstrija 5:2, CSR—Avstrija 5:0, Nemčija—Jugoslavija 5:2, Litva—Indija 5:0, Anglija—Letonska 5:3, Letonska—Indija 5:4, Madjarska—Litva 5:0, Anglija—Švedska 5:3, Nemčija—Romunija 5:2, Romunija—Jugoslavija 5:4, CSR—Letonska 5:3, Madjarska—Anglija 5:0, Letonska—Romunija 5:2, CSR—Anglija 5:3.

Ribe žive

sladko vodne, ter namočeno

polenovko najboljše, vedno svežo, nadalje

vso delikatesno in špecerijsko blago po najnižjih cenah nudi

F. R. KOVACIC
Ljubljana, Miklošičeva cesta 32

Gg. odvetnike, notarje in trgovce

opozarjamo, da dobijo zakon o nelojalni konkurenci v upravi Jugoslovane. — Cena Din 6—.

Gospodarske vesti

× Zrebanje dobitkov vojne škode. Pri Zrebanju dobitkov vojne škode so bile izrebane sledeče serije in številke:

Serijska	Številka	St.	50.000	Din
2059	526	500.000		
4693	443	500.000		
880	926	25.000		
410	551	100.000		
2209	460	25.000		
2807	107	100.000		
2502	193	50.000		
3046	10	25.000		
1680	142	50.000		
2000	647	100.000		
1515	903	25.000		
4008	237	250.000		
3585	154	250.000		
4571	903	25.000		
3997	704	100.000		
1411	304	50.000		
2858	600	25.000		
1139	3	25.000		
3513	620	25.000		
2904	103	50.000		
1928	32	25.000		
4919	24	25.000		
1342	165	25.000		
6	18	25.000		
3973	31	50.000		
3581	243	25.000		
257	907	25.000		
664	269	25.000		
4521	424	50.000		
1122	302	100.000		
568	780	25.000		
4392	327	50.000		
8552	93	25.000		
997	854	25.000		
2816	839	25.000		
4704	581	100.000		
3718	224	100.000		

Poleg teh dobitkov je bilo izrebranih še več število manjših dobitkov po 5000 dinarjev.

× Bilanca, Julij Meini, d. d. Zagreb. Delniška glavica 4 milj. dinarjev, dobiček Din 161.692—; Banka za trgovino in industrijo d. d. Pakrac, Delniška glavica Din 500.000, dobiček Din 92.457—; Veležitar, trgovska d. d. Delniška glavica 125.000 dinarjev, dobiček Din 8204—; Slobodni hrvatski kreditni zavod d. d. v Zagrebu plačuje za dividendo v letu 1930 Din 6— na delnico.

× Oddaja pleskanja mostov. Gradbeni oddelk Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 24. februarja t. l. ponudbe glede oddaje pleskanja mostov. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku).

× Oddaja del za zgradbo ceste Sv. Peter—Ložano se bo vršila potom licitacije dne 3. marca t. l. pri Okrajnem cestnem odboru v Mariboru. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji, načrt in proračun pa pri omenjenem odboru, Maribor, Koroška cesta 56, 26).

× Oddaja del za zgradbo dveh šup za seno in slamo pri vijačnici v Slov. Bistrici se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 28. februarja t. l. pri inženjerskem oddelku Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku).

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

VIII No 505/2.

399

Razglas.

Kralj. banska uprava je odobrila delniški družbi »Greinitz«, industrija i trgovina željeza d. d. v Mariboru, izpremembo §§ 1 in 45. družbenih pravil po sklepu občnega zbora z dne 11. novembra 1930. Firma družbe je s tem izpremenjena v »Greinitz«, industrija željeza d. d., železarna Muta, in družbeni razglasi se objavljajo v Službenem listu kraljevske banske uprave Dravske banovine v Ljubljani.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani, dne 6. februarja 1931.
Za bana, pomočnik:
Dr. Pirkmajer, s. r.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

Kps 733/30—4.

409

V imenu Nj. Vel. Kralja!

Okrajno sodišče Laško, odd. III., je o obtožbi vršilca dolžnosti državnega tožilca Langerholza kakor javnega obtožitelja zoper Volavska Josipa radi prestopka po čl. 6. zakona o pobijanju draginje življenjskih potrebščin in brezvestne špekulacije danes razpravljalo v odsotnosti obdolženca Volavska Josipa in je po predlogu javnega obtožitelja na kaznovanje razsodilo tako:

Obdolženec Volavšek Josip, roj. 4. marca 1877 v Vercah, srez Šmarje pri Jelšah, prist. v občino Žalec, oženjen, krojač v Levcu pri Celju, sin Andreja in Marjete, je kriv, da ni imel dne 22. decembra 1930 v Laškem ob priliki sejma kot sejmar-prodajalec življenjskih potrebščin, in sicer izgotovljenih oblik, vidno označenih cen.

S tem je zagrešil prestopke po čl. 6. zak. o pobijanju draginje življ. potrebščin in brezvestne špekulacije in se obsoja po čl. 6. cit. zakona na 12 ur zapora in na 100 Din denarne kazni, ki se ob neizterljivosti izpremeni v nadaljnjo kazen 48 ur zapora, in po § 389 a. k. p. r. v povračilo stroškov kazenskega postopanja in izvršitve kazni.

Okrajno sodišče v Laškem, odd. III.,
dne 16. januarja 1931.

S 17/28—72.

397

Oklic.

V konkurzni zadevi Modica Ljudevita, posestnika z Bloške police št. 18, se sklicuje s tem zbor vseh konkurznih upnikov na dan 9. marca t. l. ob enajstih pri podpisnem sodišču v sobi št. 6. Predmet razprave bo vprašanje, da-li se naj vnovčenje konkurznega sklada, torej dne 18. septembra 1930. ustavljeno dražbeno postopanje in vsled tega tudi konkurzno postopanje nadaljuje.

Okrajno sodišče v Ložu,
dne 13. februarja 1931.

E 231/30—60.

391

Dražbeni oklic.

Od dne 17. februarja do 17. marca 1931. se nadaljuje prodaja pod roko v gradu Szapary v Murski Soboti. Prodaja se vrši vsak dan. Informacije daje podpisano sodišče.

Okrajno sodišče v Murski Soboti, odd. IV.,
dne 13. februarja 1931.

E 314/30—10.

389

Dražbeni oklic.

Dne 9. marca 1931. ob desetih bo na licu mesta v Stari vasi pri Zireh dražba nepremičnin:

Zemlj. knj. Dobračeva, vl. št. 248, 262 in 824, in zemlj. knj. Ziri, vl. št. 285.

Cenilna vrednost vseh nepremičnin znaša 242.679.— Din; najmanjši ponudek 242.679.— Din.

Dražbalo se bo po sledečih skupinah:
1. skupina: vlož. št. 248 obstoječa iz stavbne parcele št. 211 z vsemi objekti, ki so na njej: hiša, gospodarsko poslopje, lopa in remiza; zemlj. parcela št. 340/5, travnik, vl. št. 324.

Cenilna vrednost 100.400.— Din; najmanjši ponudek 100.400 Din.

2. skupina: obstoječa iz zemlj. parcele št. 341/1 njiva, 340/2 travnik, 353/1 travnik, 863/1 travnik, vl. št. 248 in 340/4, travnik vl. št. 324.

Cenilna vrednost 69.637-70 Din; najmanjši ponudek 69.637-70 Din.

3. skupina: parcela št. 161/2 gozd vl. št. 262.

Cenilna vrednost 4.026-50 Din; najmanjši ponudek 4.026-50 Din.

4. skupina: zemlj. parcela št. 395/1 travnik vl. št. 248.

Cenilna vrednost 24.262-80; najmanjši ponudek 24.262-80 Din.

5. skupina: parcela št. 863, njiva vl. št. 285.

Cenilna vrednost 4.312 Din; najmanjši ponudek 4.312 Din.

6. skupina: parcela št. 868, njiva vl. št. 285.

Cenilna vrednost 6.406 Din; najmanjši ponudek 6.406 Din.

7. skupina: parcela št. 869, pašnik vl. št. 285.

Cenilna vrednost 23.350 Din; najmanjši ponudek 23.350 Din.

8. skupina: parcela št. 862/1, travnik vl. št. 285.

Cenilna vrednost 8.412 Din; najmanjši ponudek 8.412.

9. skupina: parcela št. 862/2, vl. št. 285.

Cenilna vrednost 1.872 Din; najmanjši ponudek 1.872 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Logatcu,
dne 8. februarja 1931.

E 1025/29—21.

386

Dražbeni oklic

Dne 11. marca 1931. in ev. naslednje dni vsakokrat ob osmih na licu mesta parcel v Kapelah se bo vršila dražba nepremičnin: zemlj. knj. Sela, vl. št. 418, 948/268 pašnik, cenilna vrednost 9.281 dinarjev; najmanjši ponudek 6.188 Din in vl. št. 418, 948/53 pašnik, cenilna vrednost 4.567 Din; najmanjši ponudek 3.046 dinarjev.

Zemlj. knjiga Vrhne, vl. št. 23, 27/1 hiša št. 31, 169/1 vinograd, 169/2 vinograd, 190 vinograd, 191 travnik, 196/1 vinograd, 27/2 vinska klet, 192 pašnik, 193 vinograd, 194 vinograd, cenilna vrednost 31.212-50 dinarjev; najmanjši ponudek 20.808.— dinarjev.

Zemlj. knj. Kapele, vl. št. 66, 211 travnik, cenilna vrednost 8.155.— Din; najmanjši ponudek 5.437 Din.

Zemlj. knj. Kapele, vl. št. 66, 948/178 Zemlj. knj. Kapele, vl. št. 66, 948/236

dinarjev; najmanjši ponudek 6.920 Din.

Zemlj. knj. Kapele, vl. št. 66, 934 gozd, in 948/236 pašnika, cenilna vrednost 10.380 cenilna vrednost 7.599 Din; najmanjši ponudek 5.306 Din.

Zemlj. knj. Kapele, vl. št. 66, 730/1 travnik, cenilna vrednost 6.284 Din; najmanjši ponudek 4.190 Din.

Zemlj. knj. Kapele, vl. št. 66, 737 njiva, cenilna vrednost 5.358-75 Din; najmanjši ponudek 3.573 Din.

Zemlj. knj. Kapele, vl. št. 66, 649 njiva, cenilna vrednost 6.387 Din; najmanjši ponudek 4.258 Din.

Zemlj. knj. Kapele, vl. št. 66, 594 gozd, cenilna vrednost 22.388-75 Din; najmanjši ponudek 14.928 Din.

Zemlj. knj. Kapele, vl. št. 66, 118 hiša št. 5, gospodarsko poslopje, koruznjak in vodnjak, 531 gozd, 588 pašnik, 589 gozd, 591 travnik, 593 njiva, 595 njiva, 647 vrt, 648 in 650 pašnika, 651 njiva, 652 gozd, 726 pašnik, 727 njiva, 728 gozd, 734 vrt, 738 pašnik, cenilna vrednost 34.657-45 Din; najmanjši ponudek 23.105 Din.

Vrednost pritliklin: 1. Zemlj. knjiga Kapele, vl. št. 66: 140.— Din; 2. zemlj. knj. Vrhne, vl. št. 23: 7.589-70 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Brezicah, odd. II.,
dne 10. februarja 1931.

E 549/30—9.

395

Dražbeni oklic.

Dne 20. marca 1931. ob polenajstih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 8 dražba nepremičnin: zemljiska knjiga Metni vrh, vl. št. 210 in 215; zemljiska knjiga Metni vrh, vl. št. 121; zemljiska knjiga Zabukovje vl. št. 117.

Cenilna vrednost: I. Din 3925-10; II. Din 14.303-50; III. Din 45.312.—; vrednost pritlikline: pri vl. št. 117 k. o. Zabukovje

Din 10.930.—, pri vl. št. 121 k. o. Metni vrh Din 6970.—; najmanjši ponudek: I. Din 2650.—; II. Din 9535.—; III. Din 30.208.—. Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Sevnici,
dne 5. februarja 1931.

E 463/30—13.

396

Dražbeni oklic.

Dne 20. marca 1931. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 8 dražba nepremičnin: zemljiska knjiga Sevnica vl. št. 191.

Cenilna vrednost: Din 18.099.—; najmanjši ponudek: Din 12.066.—.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Sevnici,
dne 6. februarja 1931.

E 2337/30—9.

407

Dražbeni oklic.

Dne 24. marca 1931. ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiska knjiga d. o. Sedlašek, vl. št. 202; d. o. Sedlašek, vl. št. 126.

Cenilna vrednost: Din 16.542; najmanjši ponudek: 11.028.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ptuj, odd. IV.,
dne 7. februarja 1931.

E 299/30—13.

406

Dražbeni oklic.

Dne 9. aprila 1931. ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 20 dražba nepremičnin: zemljiska knjiga k. o. Sodji vrh, vl. št. 52, in zemljiska knjiga k. o. Pribičev, vl. št. 429.

Cenilna vrednost: 23.800.— Din; vrednost pritlikline: 700.— Din; najmanjši ponudek: 100.— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Metliki,
dne 13. februarja 1931.

Konkurzni razglasi

S 8/31—3.

410

Konkurzni oklic.

Razglasitev konkurza o zapuščini dne 8. decembra 1930 umrlega Černe Blaža, zidarskega mojstra v Ljubljani, Križevniška ulica št. 7.

Konkurzni sodnik Jerman Jakob, sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani. Upravnik mase dr. Grablovic Josip, odvetnik v Ljubljani. Prvi zbor upnikov pri deželnem sodišču, soba št. 140, dne 21. februarja 1931. ob devetih.

Oglasitveni rok do 21. marca 1931. Ugotovljeni narok pri imenovanem sodišču dne 28. marca 1931. ob desetih v sobi št. 140.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. III.,
dne 13. februarja 1931.

S 1/31—3.

403

Konkurzni oklic.

Razglasitev konkurza o imovini Vale Edvarda, trgovca v Laškem. Konkurni sodnik dr. Pernat, starešina okrajnega sodišča v Laškem. Upravnik mase dr. Drnovšek, odvetnik v Laškem. Prvi zbor upnikov pri okrajnem sodišču v Laškem dne 3. marca 1931. ob devetih.

Oglasitveni rok do 20. marca 1931. Ugotovljeni narok pri imenovanem sodišču dne 31. marca 1931. ob devetih.

Okrožno sodišče v Celju, odd. I.,
dne 11. februarja 1931.

Popravek.

V »Poravnalnem oklicu« Sa 3/31/1, objavljenem v »Službenih objavah« dne 6. februarja t. l., je bilo pomotoma natisnjeno ime Ogrin namesto Ogrin in se prvi odstavek oklica pravilno glasi: »Uvedba poravnalnega postopanja o imovini Ogrin Terzije, prot. trgovke v Novem mestu.«

O. ročno sodišče v Novem mestu, odd. II.,
dne 14. februarja 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

408

Razpis.

Uprava Higijenskega zavoda na Cetinju razpisuje sledeča mesta:

pri Higijenskem zavodu na Cetinju mesto enega zdravnika-bakterijologa, enega inženjerja-hidrotehnikarja, enega zobozdravnika in enega honorarnega statistika;

pri Domu narodnega zdravja v Dubrovniku mesto enega zdravnika-bakterijologa;

pri Domu narodnega zdravja v Podgorici mesto enega zobozdravnika;

pri Domu narodnega zdravja v Peči mesto enega zobozdravnika;

pri Domu nar. zdravja v Plevljah mesto enega zobozdravnika;

pri Državni ambulanci v Foči mesto enega zdravnika-venerologa;

pri kožni in vener. ambulanci v Beranib mesto enega zdravnika-venerologa;

pri Zdrav. postaji v Vir-Pazarju mesto enega zdravnika;

pri Zdrav. postaji v Baru mesto enega zdravnika.

Kandidatje, ki reflektirajo na zadevna mesta, naj vložijo prošnje, kolokovane s kolkom za Din 25.— najkasneje do 31. marca 1931. pri upravi Higijenskega zavoda na Cetinju.

Prošnje je treba sestaviti po predpisih čl. 12. zakona o uradnikih in priložiti potrebne dokumente, ki jih omenjeni člen zahteva.

Kandidati se bodo sprejemali na podlagi predpisov zakona o uradnikih in ostalih drž. nameščencih oziroma uredbe o kontraktualnih uradnikih in dnevničarjih.

Iz pisarne Higijenskega zavoda na Cetinju,
št. 1293, dne 11. februarja 1931.

Razglas

Bikovski Josip, posestnik v Gradišču št. 7, občina Škofja vas, srez Celje, je izgubil svoj orožni list št. 385 z dne 15. decembra 1925 in certifikat, glaseča se na eno lovsko puško dvocevko kal. 16 mm. Kdor ju je našel, mora od dneva priobitve razglasa v »Službenih objavah« dnevnika »Jugoslovan«, tekem šestih mesecev, uveljaviti svojo lastninsko pravico do zgoraj navedenega orožnega lista, sicer se po preteku tega roka ne prizna več njegova veljavnost.

Zupanstvo občine Škofja vas pri Celju,
dne 14. februarja 1931.

Razne objave

378—3—2

Poziv upnikom.

Tvrdki: »Elektroindustrija družba z o. z. in »Jugo-Spidol, družba z o. z.«, obe s sedežem v Ljubljani, sta glasovno sklepa občnega zbora z dne 13. januarja 1931 prešli v likvidacijo, ker je njih posle prevzela novo ustanovljena delniška družba »Elektroindustrija d. d.« v Ljubljani.

Upniki navedenih v likvidacijo stopajočih, tvrdki se pozivajo, da morebitne terjatve napram družbama prijavijo tekom treh mesecev podpisnemu likvidatorju.

Heinrihar Minko,
t. govec v Ljubljani, Gosposvetska cesta št. 13, kot likvidator obeh tvrdki.

Objava.

Izgovoril sem uradno legitimacijo, izdano od bivšega Oblastnega inšpektorata finančne kontrole v Ljubljani dne 12. marca 1923, št. 419, legitimacijo za nošenje orožja, izdano od sreske uprave lin. kontrole v Murski Soboti dne 11. decembra 1928, št. 3081, in legitimacijo za vožnjo po železnici s 50% popustom, izdano od Direkcije državnih železnic v Ljubljani dne 1. januarja 1930, št. 184330.

Proglasam jih za neveljavne.

Gederovec, dne 9. februarja 1931.

Kos Alojzij, s. r.,
preglednik fin. kontrole

E. M. Remarque:

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate.
Ponatis, tudi v izvečku, prepovedano.)

Nekateri mrličji so imeli že črne, nagnite obraze, ker se je razkrajanje v tistih mokrih mesecih zelo hitro vršilo. Zato pa niso tako hudo dišali kot poleti. Nekateri so bili mokri in kot gobe naplhnjeni od vode. Našli smo enega, ki je ležal stegnjen po tleh z razprostrtimi rokami. Ko smo ga dvignili — smo videli, da so ležale tamkaj skoraj samo še cunje od uniforme, tako je bil raztrgan. Tudi spoznavalnega znaka nismo dobili. Končno smo po neki hlačni krpi spoznali v njem poddesetnika Glaserja. Ta mrlič je bil zelo lahak, ker ga je skoro polovico manjkalo.

Roke, noge, glave, ki smo jih našli posamič raztresene, smo zbirali v plahto od šotora. Ko smo prinesli Glaserja, je dejal Bethke: »Dovolj. Nobenega več ne spravimo noter.«

Prinesli smo par vreč apna, ki ga je razsul Jupp s ploščasto lopato po votlini groba. Kmalu nato se je vrnil Maks Weil, ki je šel v ozadje po križe. V naše presenečenje se je pojavil iz temine tudi narednik Seeling. Dobil je povelje zmoliti nad grobom molitev, ker ni bilo v bližini nobenega duhovnika; oba naša častnika sta bila pa bolna. Vsled tega povelja je bil

Seeling slabe volje, ker — četudi je bil zelo debel — krvi ni mogel videti. Poleg tega je trpel tudi na kurji slepoti in je zato malo videl. Tako je bil nervozen, da ni opazil roba jame in je padel v grob. Tjaden se je začel krohotali in s pridruženim glasom vpil: »Zagrebite ga, zagrebite ga!«

Kakor, da je bilo tako namenjeno: ravno na tistem mestu v jami je delal Kosole. Seeling mu je priletel naravnost na glavo. To sta bila približno dva centa žive teže. Kosole je strašno zaklel. Potem je spaznal narednika, toda zato še ni umolknil. Bil je pač star frontni merjasec letnika 1918. Narednik se je pobral, zagledal pred seboj Kosola, eksplodiral in začel nanj kričati. Toda tudi Kosole ni molčal. Spodaj pri njima je bil tudi Bethke. Ta je poskušal ju spraviti narazen, toda narednik je ves divji pljuval, Kosole pa, v zavesti, da se mu godi krivica, ni hotel ničesar prenesti. Dolgoletno sovraštvo je trčilo v grobu skupaj. Naenkrat je skočil tudi Willy v jamo, do pomaga Kosolu. Iz groba se je začulo strašno tuljenje. Zgoraj je Tjaden, ves plav od smeha, venomer sopihal: »Zagrebite ga, zagrebite ga — «

»Mir,« se je začel naenkrat za nami glas, čeprav je bil ta glas tih, je nastal naenkrat mir. Seeling je splezal, ves zasopel, iz groba. Njegova uniforma je bila od apna vsa bela; zgledal je kot trobentač angel, polit s sladkorjem. Tudi Kosole in Bethke sta prišla iz jame. Samo Willy je ostal notri.

Za nami je stal, oprt na palčico, naš poročnik Ludvik Breyer. Dotedaj je ležal, pokrit z dvema pla-

ščema, v rovu, ker ga je že štirinajst dni mučila griža. Moral bi bit že davno v bolnici, toda ni se hotel ločiti od nas.

»Kaj se je zgodilo?« je vprašal. Trije moške so skušali hkrati pojasniti zadevo. Ludvik je utrujen od kimal. »Saj je vseeno — «

Narednik je trdil, da ga je Kosole sunil v prsa. Kosole je pri tem iznova vzkipeł. »Ne govorite,« je dejal narednik, »vi ste se vašega predstojnika, ki je bil v službi dejansko lotili.« Takrat se je začul iz jame zamolklo močan Willyjev glas: »To ni res. Hotel mu je samo pomagati, da bi se dvignil. Jaz sem priča.« Kot doga je narednik zaobrnil trebuh, da bi šavsnil novega nasprotnika. Toda ni ga našel. Šele čez nekaj časa je spoznal Willyja, ki je stal v grobu na pozor.

»Mir,« je zaukazal Ludvik iznova. Vse je bilo tiho. Utrujen je vprašal Breyer: »Albert, ali imaš vse spoznavne znake?« »Da,« je odvrnil Trosske in pristavil tiho, da bi ga Kosole ne čul: »Schöder je tudi med njimi.«

Oba sta se za trenotek spogledala. Potem je dejal Ludvik: »Torej ga vendar niso ujeli. Kje leži?«

Albert ga je vodil ob vrsti mrličev. Bröger in jaz sva jim sledila, ker je bil Schröder naš sošolec. Trosske se je ustavil pred mrličem, katerega glava je bila pokrita z vrečo za pesek. Breyer se je sklonil, toda Albert ga je potegnil nazaj. »Nikar ne odkrivaj, Ludvik,« je prosil. Breyer se je obrnil. »Pač, Albert,« je dejal mirno, »kar daj.«

Film v znanosti in tehniki

Večina ljudi pozna film le iz kinogledališč in malokdo izmed pogostih obiskovalcev kina bi mislil, da se filmi tako mnogostransko uporabljajo tudi v posameznih strokah znanosti, predvsem v tehniki. Film ni samo velik korak v napredku tehnike, ampak služi kot nenadomestljiv pripomoček za napredek drugih strok.

Lahko rečemo, da je film »kronist« dvajsetega stoletja. Filmajo danes tekme, svečanosti in vse druge važne dogodke. S posebno filmsko kamero moremo analizirati ves potek dejanja pred kamero. Zato ni čudno, da je filmska kamera našla prostor tudi v operacijskih dvoranah velikih bolnic, v laboratorijih in tovarnah.

Filmsko kamero najdemo nad operacijsko mizo kirurga. Zunanja oblika je prirejena tako, da pride kamera v nekako kovinsko valjasto cev, ki je nameščena od stropa navzdol nad operacijsko mizo. Kamera filma vsak važen detajl, vsako fazo kirurškega dela, kratkoma ves potek operacije. Taki filmi niso namenjeni samo dijakom medicinem v učilnicah, ampak služijo tudi sodiščem kot dokazni material.

Filmsko kamero uporablja bakteriolog. Taka kamera ima poleg drugih sestavnih delov še mikroskop. S pomočjo mikroskopa, združenega s filmsko kamero, je mogoče življenje bakterij ne samo zasledovati, ampak tudi študirati, pri kakšni temperaturi in kakšnih zunanjih okoliščinah se razvijajo hitreje, kako reagirajo in poginejo.

Znana je prislovica: »Neumen je, da sliši travo rasti.« In vendar ne moremo tega reči o učenjaku, botaniku, ki s filmsko kamero zasleduje rast rastlin in proučuje floro. Njegova kamera je prirejena tako, da se filmski trak v gotovem razdobju, po več minut ali ur, avtomatično premakne za eno slikovno enoto kamere. Tako lahko zasleduje razvoj rastlin, kateremu drugače z očesom ne more slediti.

Obratno se pa pojavljajo nekateri dogodki za naše oko prehitro. Tudi tu je mesto opazovalca dobila filmska kamera, konstruirana tako bistroumno, da more napraviti do dvesto posnetkov v eni sekundi. Če projiciramo take slike na platno, se nam ves potek dejanja zdi raztegnjen. To nam da možnost, da gibanje ljudi, živali ali strojev razčlenimo v posamezne dele.

Industrija uporablja filmsko kamero pri izdelavi ozkih in dolgih kovinskih cilindrov z majhnim polmerom, ki služijo v posebno važne namene, n. pr. topovske cevi. Taka kamera ima poseben optičen sistem leč in prizem, ki je s kamero vred premakljiv in se premika po mostiču podobni napravi. Sistem leč in prizem se pomika v cev, dočim z njim zvezana kamera ostane zunaj in dela posnetke. Tako dobijo slike notranjosti cevi, udrtin, vzboklin, razpok itd.

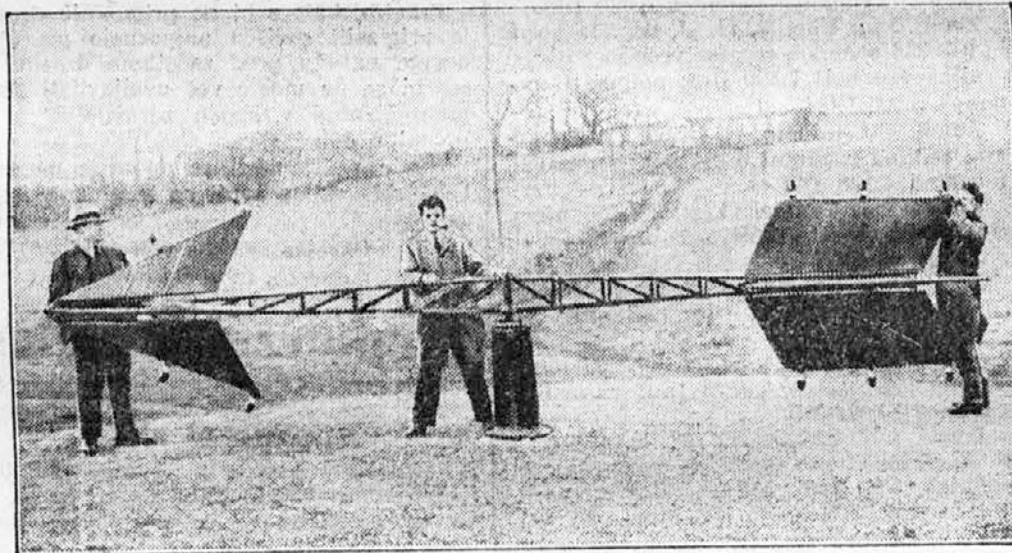
Zelo se je filmska kamera uveljavila v zadnjem času v zemljemestvu, pri takozvanem avionskem snimanju. Cele pokrajine filmajo iz aeroplanov in na podlagi slik naredijo načrte in zemljevide teh pokrajin. Kamera za avionsko snemanje je pritrjena na spodnji strani aeroplana in obrnjena proti zemlji. Med poletom se filmski trak odvija in na traku dobimo sliko pokrajine ali kraja, katerega je aeroplan preletel. S pomočjo posebnih aparatov, imenovanih autokartografi, napravijo iz slik, dobljenih med poletom aeroplana, karte in načrte mest, vasi in celih pokrajin. Tako snemanje je mogoče le iz gotove višine, da dobimo zadosti natančne načrte. Največ takih merenj so izvršili dosedaj v Nemčiji (okolica Essena, Poruhrje). V Nemčiji obstoji že pet podjetij, ki delajo tovrstno izmero. Pa ne samo v Nemčiji, tudi v Franciji, v Švici, v Združenih državah in v južnih ameriških državah so bila izvršena merjenja s filmsko kamero. Pričakujemo lahko z gotovostjo, da se bo uveljavil film, ko bo še bolj izpopolnjen, tudi na drugih področjih znanosti in tehnike.

Španski infant Don Carlos, ki utegne postati bodoči španski kralj, če odstopi kralj Alfonz XIII.

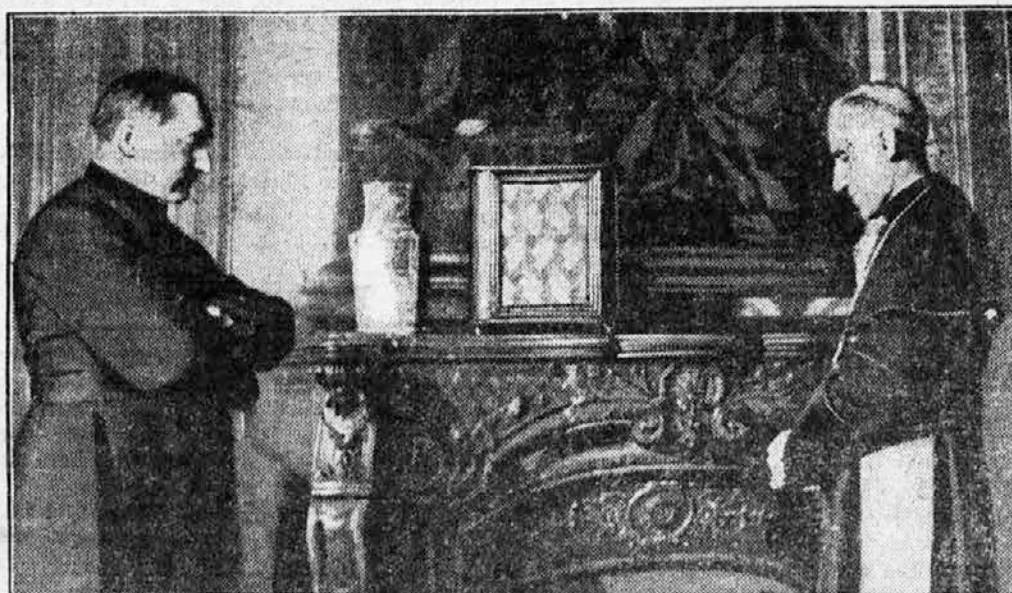
Travo slišijo rasti

Amerikana znanstvenikoma dr. Glasserju in dr. Seitz-u v Clevelandu se je posrečilo napraviti aparat, s katerim se da dokazati, da tako zvani »žarki rasti« res obstoje. Te žarke so odkrili že pred več leti, razvijajo pa jih rastlinske celice, dokler rastejo, niso pa imeli še aparata, s katerim bi merili moč teh žarkov. Tak aparat pa sta izumila sedaj oba ameriška učenjaka.

Kazalec za veter za letala

V Angliji rabijo posebne kazalce za veter za letala, da znižajo število nesreč. Kazalec je 6 in pol metra dolg, ponoči pa je električno razsvetljen.

Papežev zastopnik v Berlinu Orsenigo (na desni) poslušal papežev nagovor »na vse«.

Aparat meri »žarke rasti« s pomočjo elektrike in danes nam je res mogoče, da »slišimo«, kako trava raste.

Po nevni hoteli

V Italiji imajo poleg hotelov, kjer človek lahko prenočuje, tudi le podnevne hotele, kjer se potniki ustavljajo samo čez dan. Take hotele je začela v Italiji ustanavljati neka družba, ki se je ustanovila po vojni. Podnevni hotele ne delajo pravim hotelom skoraj nobene konkurence, ker so odprti le podnevi.

Podnevne hotele zidajo navadno blizu kolo-dvorov ali pa v sredi mesta. Zidajo jih večinoma pod zemljo, nad zemljo pa je le vhod.

Po stopnicah prideš v takem hotelu najprej v veliko vežo, kjer vise na steni široke deske, na deskah pa je napisano, kaj je potniku vse na razpolago in po kakšnih cenah. Cene so navadno prav zmerne. Priljago oddaš lahko v garderobi, ki je tudi ponoči odprta. Med tem pa, ko mirno sedi na stolu in bereš časopise, ti pa lepo očistijo obušale.

Če dežuje, ti posodijo dežnik, ti pa založiš za dežnik 5 lir. Ko dežnik vrneš, ti vrnejo 3 lire.

Tudi kopač se lahko in briješ, če pa se hočeš vleči za nekaj ur, dobiš sobico, kjer te ne moti noben hrup. Dokler spiš, ti osnažijo obleko in perilo. Za 3 ure spanja ti računajo 6 lir.

Ravno tako so vedno pripravljene tipkarice in pisalni stroji za tiste, ki bi radi pisali. Na razpolago je seveda tudi pošta, knjižnica in

dečki, ki jih lahko pošlješ po kakšno malenkost.

Podnevni hoteli so navadno zelo dobro obiskani; v Milanu n. pr. je obiskalo en tak hotel lansko leto nad 300.000 oseb.

Smučarske tekme v Oberhofu

Slika nam kaže znamenitega norveškega skakalca na smučeh Birger Ruund-a, ki se tudi udeležuje tekme.

Kaznovana nezvestoba

V londonski odlični družbi je bila gospodična Mabel znana kot silno razposajeno dekle. Njen oče je bil bogat mož in očetov denar je dekletu omogočal najrazličnejše skoke.

V to nemirno kri pa se je zagledal in zave-roval lep in mlad fant, sin bogatega veletrgovca. Fantov oče pa je bil previden mož, ki je življenje dobro poznal. Fantu ženitve ni nič brnil, zahteval pa je od njega, da gre pred poroko najmanj za 1 leto v inozemstvo. Slovo je bilo bridko in fant se je težkega srca uklonil volji svojega očeta. Nič težka pa se ni zdela ločitev dekletu, ki se je dalje zabavala in divjala po svoji stari navadi. In ko se je za bo-žič zbrala večja družba, ki se je odpravljala v Švico na zimsko-sportne zabave, je bilo dekle takoj zraven. V znamenitem švicarskem hotelu pa se je dekle kaj kmalu seznanilo z nekim zelo elegantnim tujcem, ki je imel najlepši avtomobil, kar si ga more človek misliti, obnašal pa se je tako kakor najfinejši kavalir. In ker je bil ta človek tudi mlad in lep, je bilo dekle takoj pripravljeno svojo prejšnjo zaroko razdreti in se zaročiti z elegantnim tujcem. Zaroko so res tudi objavili v listih. Ni pa dolgo trajalo, ko so listi javili ime elegantnega tujca drugič, toda tokrat v kriminalni kroniki. Izkazalo se je namreč, da je bil elegantni tujec nevaren in predrzen pustolovec, ki je krasen avtomobil ukradel, denar za lepo življenje v švicarskem hotelu pa je prisleparil.

Dekle pa danes žaluje za svojim prvim zaročencem, previdni fantov oče se pa smeje...

Razširjajte Jugoslovana!